

Arbeiders aller landen, verenigt u !

INTERNATIONALISME & wereld revolutie

Nr. 360
1e kwartaal 2014
1,30 Euro

Nr. 135
www.internationalism.org
belgium@internationalism.org
nederland@internationalism.org

INTERNATIONALE KOMMUNISTISCHE STROMING IN BELGIË / NEDERLAND

NELSON MANDELA Een bedrieglijk beeld van een menselijk uitziend kapitalisme

Op 5 december vorig jaar kondigde Jacob Zuma, president van Zuid-Afrika de dood aan van Nelson Mandela (1918-2013). Het nieuws werd onmiddellijk doorgegeven door alle media ter wereld, enkele dagen daarna gevolgd door een grootse begrafenis. Een eerste ceremonie, in het grote Soccer City stadion van Soweto (symbolische plaats van de rellen tegen de apartheid in 1976) ontving op dinsdag 10 december de internationale fine fleur, staatshoofden en regeringsleiders uit de hele wereld. Daarna volgde een eerbetoon en de begrafenis op 15 december in zijn dorp Qunu in het zuiden. De meeste grote hoogwaardigheidsbekleders (officieel 53) waren dus aanwezig in dit grote stadion: Obama, Hollande, Joakim Gauk (Duitsland), Dilma Rousseff (Brazilië), net als talrijke personaliteiten, zoals de secretaris-generaal van de UNO, Ban Ki moon. Deze grote heilige eenheid vormt zo het beste bewijs dat Mandela, die voordien eerder verguld werd door alle gauchisten en stalinisten, vandaag erkend wordt als één van de waardige historische vertegenwoordigers van zijn klasse: de bourgeoisie! Deze unanieme erkenning door heel de heersende klasse, in oprechte rouw, staat in schril contrast met de houding die ze in het verleden aannam bij het verdwijnen van

echte revolutionairen. Niet alleen hebben dezelfde hoogwaardigheidsbekleders vaak grote figuren van de arbeidersbeweging laten vermoorden, zoals in het geval van Rosa Luxemburg, Karl Liebknecht en Trotski, maar verre van zich daarna te bezinnen, hebben ze steeds karrenvrachten laster over hen uitgestort. Dat was met name het geval bij de dood van Lenin, toen de opgestapelde haat met dubbele kracht in alle kranten van die tijd gepubliceerd werd. En wat te zeggen van Marx die in de ogen van alle bourgeois de 'duivel in per-soon' belichaamde? Vandaag zorgt de erkenning van Manela omwille van de nationalistische waarden en als agent van het kapitaal ervoor dat hij postuum alle eer ontvangt. Een ware zegen voor de business die de omgeving van het stadion van Soweto in Johannesburg tijdelijk herschapen heeft tot een complete supermarkt in openlucht: T-shirts met de beeltenis van de grote leider en andere bijproducten, een afspiegeling van de kapitalistische wereld die Mandela zo ijverig verdedigde. Het proletariaat heeft niets verloren. Het zal het wegvallen van deze figuur niet betreuren, die, zoals het artikel hieronder aantoon, inderdaad de belichaming was van de kapitalistische uitbuiting.

de pas ontmantelde Sovjetunie een kans zagen om het voortduren van de bevoorrading uit de mijnbouw te garanderen, minus de last van het Apartheid-systeem, dat op apegapen lag en elk moment bedreigd werd door sociale explosie. Dus toen Mandela uit de gevangenis kwam, deed het ANC onmiddellijk al het mogelijke om de investeerders ervan te overtuigen dat de toekomstige regering in staat was de economische belangen te vrijwaren. In de Boodschap van Mandela aan de Big Business in de USA (19/06/1990), staat te lezen wat hij trouwens bij talloze andere gelegenheden herhaald heeft: "De privé-sector, zowel nationaal als international, zal een essentiële bijdrage ontvangen teneinde de economische en sociale heropbouw na de Apartheid te realiseren (...) Wij zijn gevoelig voor het feit dat u, als investeerders in het Afrika na de Apartheid, vertrouwen moet kunnen hebben in de veiligheid van uw beleggingen, een voldoende en billijke return op uw

(wordt vervolgd op pagina 2)

In het laatste deel van zijn leven werd Nelson Mandela beschouwd als een soort moderne 'Heilige', een apostel van de nationale en internationale verzoening, onder de welwillende bescherming van de democratie en de geweldloosheid. De intellectuele bourgeois van alle slag, de pers, de politiciers en het hele zootje 'opiniemakers' schilderden van de 'Vader van de Zuid-Afrikaanse natie' een portret van een doorlichtig personage, ze deden hem nu eens verschijnen met de trekken van een model van nederigheid, integriteit en eerlijkheid, dan weer met de trekken van een 'held' met een opmerkelijke drang tot vergeving. Maar dat lovende portret verbergt in feite het zeer reële leven van burgerlijk politicus die nooit gearzeld heeft de zwaarste klappen uit te delen en de laagste manoeuvres te gebruiken tegen de uitgebuite klassen. De 'balans' van Mandela aan het hoofd van de regering is op dat vlak maar al te duidelijk: volgens een recent rapport van Oxfam is Zuid-Afrika "het land met de grootste ongelijkheid ter wereld, en met aanmerkelijk méér ongelijkheid dan bij het einde van de Apartheid." Het ANC1 heeft gedurende bijna 20 jaar een maatschappij geregeerd waarin de uitgebuite klassen, en in het bijzonder de zwarte bevolking daarvan, ondergedompeld werden in de ergste ellende. Hoewel Mandela sinds de jaren 1940 steeds de onontkoombare vertegenwoordiger van het ANC geweest is, stellen de 'opiniemakers' hem voor als een politicus die aanzienlijk 'verschillend' is van de andere Afrikaanse leiders en die uit de rest van de wereld.

Een vergevingsgezind mens?

Na de dood van Mandela kletsten de speciale bulletins van de bourgeoispers er op alle mogelijke manieren over: Mandela heeft zijn gevangenewaarders vergeven! Wat een grootmoedigheid! Wat een onbaatzuchtigheid in het belang van het welzijn van allen! De mythe van de 'vergevingsgezinde Mandela' bestaat alleen om de democratische illusies aan te zwengelen die aan de figuur van Mandela opgehangen worden, wat door de betrokkene trouwens zelf bevestigd wordt in zijn autobiografie, geschreven in 1994, *De lange weg naar de vrijheid*, (LWF): "In de gevangenis verzwakte mijn woede tegen de blanken, maar mijn haat tegen het systeem groeide. Ik wilde dat Zuid-Afrika zag dat ik zelfs mijn vijanden liefhad, terwijl ik het systeem haatte dat ons tegen elkaar opzette." (LWF, p. 6802) In weerwil tot wat de compleet irrationele historische reconstructies vertellen die de ronde doen sinds zijn dood, is Mandela niet vrijgelaten uit de gevangenis omdat hij gematigder van karakter zou geworden zijn, evenmin omwille van de 'kracht van zijn overtuigingen' of de goedheid van ziel van zijn mede-Nobel-Vredesprijswinnaar F.W. de Klerk, toen leider van de Zuid-Afrikaanse regering. Zoals dat altijd gebeurt bij de bourgeoisie, is de realiteit veel onverkweekelijker. Als Mandela zijn gevangenis mocht verlaten, was dat onder druk van een deel van het Zuid-Afrikaans politiek apparaat en een aantal grote mogendheden, met name de Verenigde Staten die in deze oude bondgenoot van

UITTREKSEL VAN DE RESOLUTIE OVER DE INTERNATIONALE SITUATIE (20E CONGRES VAN DE IKS)

Hoever staat de klassenstrijd?

We publiceren hieronder het gedeelte over de klassenstrijd van de resolutie over de internationale situatie aangenomen op het laatste Internationale Congres van de IKS. Het eerste deel van deze resolutie (Internationalisme nr.359), laat zien hoe het imperialisme de mensheid met de meest verschrikkelijke barbarij bedreigt. Daarop volgt het gevaar van vernietiging van het milieu en de verwoestingen door de economische crisis. Het is in dit kader van het historisch bankroet van het kapitalisme, dat vervolgens de kwestie van de huidige en toekomstige strijd wordt aangesneden. De resolutie benadrukt vooral het verband tussen het niveau van de aanvallen door de bourgeoisie en de bekwaamheid van het proletariaat er weerstand aan te bieden: "Voor de kapitalistische productiewijze is er geen uitweg. Haar eigen wetten hebben haar in een impasse geleid en ze kan er niet uitkomen zonder haar eigen wetten op te heffen, dat wil zeggen: zonder zichzelf op te heffen. [...] De crisis van de 'rommelhypotheken' in 2007, de reusachtige financiële paniek van 2008 en de recessie van 2009 markeerden een nieuwe en zeer belangrijke etappe in de neergang van het kapitalisme in haar onomkeerbare crisis. [...] Dit betekent echter niet dat we teruggaan naar een situatie zoals in de jaren 1929 en 1930. 70 jaar geleden was de wereldbourgeoisie, geconfronteerd met de ineenstorting van haar economie, compleet verrast en uit het veld geslagen. En de politiek die ze voerde, waarbij ieder land zich terugtrok op eigen terrein, leidde er alleen maar toe dat de gevolgen van de crisis werden verergerd. De ontwikkeling van

de economische situatie over de laatste vier decennia heeft aangetoond dat, zelfs als de heersende klasse duidelijk niet in staat is om te voorkomen dat het kapitalisme steeds dieper in de crisis terechtkomt, ze wel de bekwaamheid heeft deze neergang af te remmen [...]. Er is ook een andere reden waarom we niet een zelfde situatie gaan meemaken als die van de jaren 1930. Toen kwam de schokgolf van de crisis van de leidende macht in de wereld, van de Verenigde Staten, en breidde zich vervolgens uit naar de twee wereldmacht, Duitsland. Het waren deze twee landen waar we de meest dramatische gevolgen van de crisis meemaakten, zoals de massale werkloosheid die meer dan 30% van de actieve bevolking raakte, zoals de eindeloze rijen voor de werkloosheidslokalen of de gaarkeukens [...]. Momenteel [...] zijn de meest ontwikkelde landen in Noord-Europa, de Verenigde Staten en Japan nog veraf van een dergelijke situatie en is het uiterst onwaarschijnlijk dat dit plotseling zal gebeuren. Aan de ene kant, omdat hun nationale economieën beter in staat zijn om weerstand te bieden aan de crisis, maar ook en vooral omdat het proletariaat van die landen, en vooral in Europa, Momenteel niet bereid is om dergelijk niveau van aanvallen op haar levensomstandigheden te aanvaarden. Zo gaat een van de belangrijkste aspecten van de evolutie van de crisis het strikt economische determinisme te boven en beweegt zich op het sociale vlak, op het vlak van de krachtsverhouding tussen de twee belangrijkste klassen in de maatschappij, bourgeoisie en proletariaat."

(wordt vervolgd op pagina 5)

● Van junkfood tot hongersnood (I)	
Het kapitalisme vergiftigt en hongert uit.....	2
● Mali, Centraal-Afrika...	
Achter het alibi van de democratie: de imperialistische oorlog.....	3
● Tragedie op Lampedusa	
Het kapitaal en haar politici zijn verantwoordelijk voor de ramp!.....	4
● Discussiedag zomer 2013: is het vooruitzicht vergelijkbaar met dat van de jaren 1930?	
Niet het fascisme of rechtspopulisme maar de klasseconfrontatie staat nog steeds centraal.....	6
● Utopie brengt geen strijd voort	
De zoektocht naar de waarheid brengt perspectief.....	8

NELSON MANDELA

(vervolg van pagina 1)

kapitaal en een goed algemeen klimaat van vrede en stabiliteit.” (3) Het Kapitaal sociale vrede verzekeren dankzij de democratische misleiding: dat is de ware betekenis van de ‘wonderbaarlijke’ bevrijding van Mandela en de plotse bekering van die aanstoker tot moorddadige aanslagen tot de geweldloosheid en de vergevingsgezindheid!

Een overtuigd verdediger van de belangen van het nationaal kapitaal!

Mandela was eerst een bondgenoot van het stalinistisch regime, dat lange tijd militaire training verstrekte aan zijn volgelingen, maar op het einde van de jaren 1980, dat wil zeggen toen hij over zijn vrijlating onderhandelde, heeft hij zijn best gedaan om die reputatie van ‘socialist’ te slopen ten gunste van de status van betrouwbaar verdediger van de nationale belangen van Zuid-Afrika.

Mandela heeft vaak verwezen naar het Vrijheidscharter van het ANC dat in 1955 aangenomen werd: “In juni 1956, in het maandblad *Liberation*, heb ik erop gewezen dat het Charter voor de privé-onderneming ijverde en voor het eerst toeliet dat het kapitalisme zich kon ontwikkelen bij de Afrikanen.” (LWF, p. 205) In 1988, toen hij in het geheim onderhandelde met de regering, verwees hij naar hetzelfde artikel “waarin ik stelde dat het Vrijheidscharter geen recept was voor het socialisme, maar voor het kapitalisme toegepast op Afrika. Ik zei hen dat ik sindsdien niet van mening veranderd was.” (LWF, p. 642) Ook toen Mandela in 1986, het bezoek

ontving van een delegatie belangrijke persoonlijkheden, “zei ik hen dat ik een Zuid-Afrikaans nationalist was, geen communist, dat de nationalisten steeds meer op de voorgrond komen.” (LWF, p. 629)

Mandela was zich volledig bewust van dit onveranderlijk nationalisme en van zijn rol in de ‘pacificatie’ van de maatschappij ten gunste van de bourgeoisie, zoals blijkt wanneer hij schreef over het bloedbad van Sharpeville, in 1960: “de beurs van Johannesburg stortte in en de kapitalen begonnen het land te ontvluchten.” (LWF, p. 281) In feite opende het einde van de Apartheid een periode van toename van de buitenlandse investeringen in Zuid-Afrika.

Maar de economische ‘opkomst’ van het land gebeurde natuurlijk dankzij het zwet van de arbeidersklasse, die groten-deels bestaat uit zwarte arbeiders, zonder dat zij zich ook maar enigszins kon onttrekken aan de extreme armoede waarin ze al tientallen jaren ondergedompeld is. Nochtans zei Mandela in de jaren 1950 dat “de verborgen agenda van de regering was een Afrikaanse middenklasse te creëren die de oproep van het ANC en de bevrijdingsstrijd moest verstikken.” (LWF, p. 223) In de praktijk hebben de politiek van ‘bevrijding’ van de zwarte arbeiders en meer dan dertig jaar ANC-regering de rangen van die Afrikaanse ‘middenklasse’ niet echt doen aangroei.

De toename van de uitbuiting betekende ook repressie, het opnieuw militariseren van de politie, het verbod op betogingen en fysieke aanvallen op de arbeiders, zoals we bv. konden zien bij de mijnwerkersstaking van Marikana, waarbij 44 arbeiders gedood werden en tientallen zwaargewond.

In zijn autobiografie schrijft Mandela hypocriet dat “alle mensen, zelfs degenen met het koudste bloed, zijn bekommerd om fatsoen en wanneer hun hart geraakt wordt, zijn ze in staat te veranderen” (LWF, p. 549). Wat waar kan zijn voor afzonderlijke individuen, is zeker niet waar voor het kapitalisme:

dat heeft geen enkele bekommernis om fatsoen en kan niet veranderd worden. Het uiterlijk van de zwarte ANC-regering verschilt van dat van hun blanke voorgangers, maar de uitbuiting en repressie blijven dezelfde.

De fabel van de geweldloosheid

De heersende klasse gebruikt de ideologie van de geweldloosheid om het proletariaat ertoe aan te zetten zijn massaalen georganiseerd klassegeweld op te geven en het te vervangen door politieke onmacht. Daartoe moest ze stukje bij beetje modellen en verhalen te verzinnen die de doeltreffendheid moesten bewijzen van de geweldloze strijd.

De mythe van een ‘geweldloze’ Mandela is in dat verband een grove en ongeloofwaardige leugen. In zijn ‘bevrijdingsstrijd’ gebruikte het ANC schaamteloos een bijzonder doortrapte vorm van geweld, typisch voor de klassen zonder toekomst: het terrorisme. Toen de geweldloze tactieken ondoeltreffend bleken waren, richtte het l’ANC een militaire vleugel op, waarin Mandela een centrale rol speelde. “We meenden dat er vier types gewelddadige activiteit bestaan: sabotage, guerrilla, terrorisme en open revolutie.” Hij hoopte, zo schreef hij, dat sabotage “de regering naar de onderhandelingsstafel zou brengen”. Hoewel strikte instructies gegeven werden “opdat we geen verlies aan mensenlevens zouden lijden (...), waren wij voorbereid, moest de sabotage niet de verwachte resultaten opleveren, over te gaan tot de volgende stap: de guerrilla en het terrorisme.” (LWF, p. 336)

Op 16 december 1961 “ontploften artisanale explosieve tuigen in elektriciteitscentrales en regeringskantoren in Johannesburg, Port-Elizabeth en Durban.” (LWF, p. 338) In 1983, toen het ANC de eerste bomaanslag organiseerde, waarbij 19 mensen gedood werden en meer dan 200 gewonden vielen, schreef Mandela: “De gewelddadige dood van burgers was een tragisch ongeluk en ik voelde een diepe afschuw

toen het aantal slachtoffers gemeld werd. Maar hoezeer ik ook van mijn stuk was door die slachtoffers, ik wist even goed dat dergelijke ongelukken het onvermijdelijk gevolg zijn van de beslissing over te gaan tot een militair conflict” (LWF, p. 618). Vandaag duidt men naar dergelijke ‘ongelukken’ aan met het sussend eufemisme ‘collateral damage’ of ‘randschade’.

In zijn verklaring voor de rechtbank, in 1964, omschreef Mandela zichzelf als een ‘bewonderaar’ van de democratie: “Ik heb veel respect voor de Britse politieke instellingen en voor het rechtssysteem van dat land. Ik beschouw het Britse parlement als de meest democratische instelling ter wereld en de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechterlijke macht hebben altijd mijn bewondering opgewekt. Het Amerikaanse Congres, de doctrine van dat land die de scheiding der machten garandeert, en ook de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, wekken bij mij gelijkaardige gevoelens” (LWF, p. 436). Als kampioen van de democratie dient Mandela ook vandaag nog de laag-bij-de-grondse belangen van zijn klasse. Levend of dood is hij voorbestemd als boegbeeld te dienen van de moderne democratische ideologie en een kapitalisme met een vermeend menselijk gezicht ■

KS en El Generico / 10.12.2013

1 African National Congress, partij van Nelson Mandela die in de regering zit sinds het einde van de Apartheid in 1994.

2 Nummering bladzijden volgens de Engelstalige versie.

3 Wij onderstrepen.

4 Lees hierover onze artikelen over de sociale beweging in Zuid-Afrika in: *En Afrique du Sud, la bourgeoisie lance ses chiens de garde policiers et syndicaux sur la classe ouvrière*, (<http://fr.internationalism.org/node/5158>) en : *Après le massacre de Marikana, l’Afrique du Sud est frappée par des grèves massives*. (http://fr.internationalism.org/ri437/depuis_le_massacre_de_marikana_l_afrique_du_sud_est_frappee_par_des_greves_massives.html)

MALI, CENTRAAL-AFRIKA

Er heerst geen “vrede” in Mali! Integendeel, het Franse imperialisme zinkt steeds dieper weg in de Malinese chaos. Nochtans heeft Frankrijk op hetzelfde moment besloten om toe te slaan in de Centraal-Afrikaanse Republiek, een ander land van de Sahel, om de mensen zogenaamd te “beschermen” en “de orde te herstellen en een verbetering van de humanitaire situatie te bewerkstelligen.” De media tonen inderdaad op dit moment beelden van moordpartijen in Centraal-Afrika en de US State Department maakt melding van een “pre-genocide” situatie. Kortom, gruwelijkheid is alomtegenwoordig in het hart van het Afrikaanse continent. Maar geen pers noemt de verantwoordelijkheid van Frankrijk bij de uitbarsting van deze barbarij, terwijl de Franse staat de acteur of belangrijkste getuige is van de misdaden die in het verleden en in het heden gepleegd zijn in haar voormalig koloniaal territorium.

In tegenstelling tot wat François Hollande leugenachtig beweert, kan de beroemde “overwinning op de terroristische groeperingen” in Mali nog steeds niet worden bevestigd! De Franse macht kan de Malinese bendes tevergeefs dwingen om “vrije” en “democratische” verkiezingen te organiseren (presidentsverkiezingen in augustus en parlementsverkiezingen in november) met het oog op het “herstel van de Malinese staat en de verzekering van de vrede”. Deze valse propaganda is volledig in strijd met de feiten.

Radiostilte over de nieuwe oorlog van Mali

“...waarom 1500 militairen in deze “nieuwe herovering” van Noord Mali storten? Met als aanvulling enkele elementen van het Malinese leger en de Afrikaanse VN-macht, waarvan de Franse officieren “het gebrek aan gevechtsbereidheid en hun middelmatig militair materiaal” betreuren. Tot slot,

VAN JUNKFOOD TOT HONGERSNOOD (I)

De dagbladen staan vol met weerzinwekkende beelden van kinderen en hele gezinnen die, temidden van vuilnishopen, sterven van de honger. Het geweld van deze absurde ellende lijkt geen grenzen te hebben. Is dat het enige? Een blik op de situatie in de wereld, kan men zich dat afvragen! De manier waarop de situatie evolueert, laat duidelijk de tendens zien van een hele bestaande samenleving, die naar de afgrond gaat! In verschillende mate, blijft de armoede wereldwijd groeien en sleurt daarbij zelfs een deel van de bevolking van de “rijke” landen mee, als deze al niet zichzelf in ellende werpt door zich schuldig te voelen voor de kwalen die de landen van de “Derde Wereld” teisteren.

De valse verklaringen van de bourgeoisie

Uit de monden van de zogenaamde “experts” kan men de meest onwaarschijnlijke redenen optekenen: wij zijn met “te veel mensen”, onze voedingspatroon zijn “niet aangepast zijn aan de bronnen” van onze planeet, zelfs onze houding ten opzichte van deze middelen zou niet “respectvol” zijn ... Kortom, alle argumenten worden opgelepeld om iedereen schuld aan te praten, zonder dat de echte verantwoordelijken ooit worden ontmaskerd. Is het hun schuld als “bescheiden” families in “het Noorden”, die niets anders weten te bedenken dan zich te voeden met de “bescheiden” producten tegen lage prijzen in de supermarkten? Moet men inderdaad de schuld geven aan de “consumenten”, die producten kopen die in meer dan twijfelachtige omstandigheden worden geproduceerd?

Sommigen scheppen er behagen in om het te herhalen. Zelfs degenen die niet aarzelen om te zeggen dat je “anders kunt consumeren”, dat als we ons de middelen verschaffen, we allemaal beter kunnen leven, ook in arme landen. Kortom, we zouden geen verantwoordelijke houding hebben! We zouden teveel, te slecht

eten! Wat betreft slecht eten, valt er niet aan te twijfelen dat met al deze producten, vol met conserveringsmiddelen, kleurstoffen, suikers, pesticiden ... We zullen later terugkomen. We zouden teveel vlees te eten, teveel van dit of dat. In sommige landen sterven mensen van de honger, terwijl we in andere landen producten van slechte kwaliteit eten, maar uiteindelijk zou het allemaal een beetje onze schuld zijn. Hoe moeten we deze situatie begrijpen? De aarde is een zeer vruchtbare planeet, met een zeer rijk en divers ecosysteem dat een enorm potentieel biedt, met bijna 10 GHA (10 miljard hectare) aan potentieel vruchtbaar bouwland. Het zijn oneindig uitgestrekte vruchtbare gebieden. Ze zijn zo vruchtbaar dat je je niet kan voorstellen dat individuen, die een dergelijk niveau van technologische ontwikkeling hebben bereikt,

honger lijden op zo’n rijke planeet. En toch! Wat zien we vandaag? Als we de balans opmaken van de beschikbare middelen op de planeet en dat in verband brengen met de effectieve wijze waarop we haar momenteel ontginnen, dan zijn de tegenspraken, vanuit een puur wetenschappelijk oogpunt, reusachtig. Vandaag bedreigen de tegenspraken zelfs het bestaan van onze soort!

Laten we een beetje meer in detail bekijken wat deze contradicties zijn. Zoals we hierboven vermeld hebben, heeft onze planeet bijna 10 GHA aan landbouwgrond. Volgens een rapport gepubliceerd door het “Institution of Mechanical Engineers” (2) in Engeland, vertegenwoordigt al het bouwland momenteel een oppervlakte van 4,9 GHA, ongeveer de helft van de totale bronnen die ontgonnen kunnen worden voor voedselproductie. De studie toont ook aan dat, met het huidige gemiddelde, de capaciteit van een gebied van één hectare, bebouwd met tarwe of maïs, tussen de 19 en 22 mensen een jaar lang van voedsel kunnen voorzien. Maar bij de exploitatie voor menselijke consumptie van een hectare, met rund- of schapenvlees, kunnen ongeveer 1,5 mensen een jaar lang van voedsel kunnen voorzien.

De huidige productiviteit in de landbouw kan de hele wereldbevolking dus uitgebreid van voedsel voorzien. Als miljoenen mensen elke dag van honger sterven, dan is dat omdat het onmenselijke systeem niet produceert om aan de behoeften van de mensen te voldoen, maar om te verkopen en winst maken. Hier is een groot verschil met de hongersnood van de Middeleeuwen: die waren het gevolg van slechte ontwikkeling van werktuigen, technieken, organisatie van arbeid en grond, die echte hiaten deden ontstaan. De

mensen gingen altijd maar door om elk perceel op te eisen, te exploiteren om dit gebrek aan productiviteit op te vullen. Vandaag de dag, onder het kapitalisme, heeft de mensheid geweldige mogelijkheden, waar ze niet van profiteert. Erger! Het nastreven van winst leidt tot een enorme permanente puinhoop: “In de landen van Zuidoost-Azië bijvoorbeeld, variëren de verliezen aan rijst van 37% tot 80% van de totale productie, afhankelijk van het niveau van ontwikkeling en zijn jaarlijks 180 miljoen ton (...) De mogelijkheid om [op wereldvlak] 60 tot 100% meer voedsel voort te brengen door het enerzijds simpelweg elimineren van de verspilling en anderzijds door tegelijkertijd de natuurlijke rijkdommen (energie en water) vrij te maken voor andere doeleinden, is een kans die niet kan worden genegeerd!” (3) In Europa belandt 50% van voedingsmiddelen of 240.000 ton per dag in de vuilnisbak.

Geconfronteerd met hongersnood, zijn de exploitatie van geschikte landbouwgrond die braak ligt, de strijd tegen de verspilling, tegen de vernietiging van wat niet verkocht werd ...ogenschijnlijk de eerste noodzakelijke maatregelen, maar ze zijn ruim onvoldoende. Bovendien zal het kapitalisme deze meest urgente maatregelen - zelfs de meest elementaire niet - voor het welzijn en de bevrediging van de menselijke behoeften, niet kunnen toepassen, want dat is absoluut niet het doel van haar productie. (4). Haar fabrieken, machines, haar kapitalen bestaan alleen om meer kapitaal te accumuleren en om winst te maken. Deze maatregelen, die eenvoudig onmiddellijk noodzakelijk lijken, kunnen alleen worden genomen in een revolutionaire situatie en een politiek die ver gevorderd is.

Op de lange termijn, om een werkelijke ver-

Het kapitalisme

Achter het alibi van de democratie: de imperialistische oorlog

wat een bizar idee om deze nieuwe Franse interventie “Opération Hydre” te dopen, verwijzend naar de slang met zeven koppen, die opnieuw aangroeien nadat ze zijn afgehaakt... In werkelijkheid komen er regelmatig straaljagers tussenbeide en zijn de gevechten in de buurt van Gao en aan grens met Niger soms hard. (...) In Bamako, sprak admiraal Guillaud (patroon van de Franse legers) van vakwerk . Hij heeft aan generaal Marc Fourcaud, de commandant van het Franse interventiekorps, en zijn officieren geen datum meegedeeld voor het einde van hun interventie: “We moeten adaptatie, verbeelding en waakzaamheid verdubbelen tegen een vijand die tot het bittere einde willen doorgaan.” Om maar te zeggen dat het geen “eenvoudige actie tegen het terrorisme” is, zoals Jean-Yves Le Drian, Minister van Defensie, beweert.” (Le Canard enchaîné, 30/10/13)

“Ondanks de aanwezigheid van duizenden Franse en Afrikaanse troepen in het noorden van Mali om terroristische groepen op te sporen, hebben elementen van deze groepen sinds september 2013 drie dodelijke aanvallen uitgevoerd. De overval van 23 oktober in Tessalit, in het noordoosten van Mali, speciaal gepleegd op de Tjaadse militairen van de geïntegreerde missie van de VN voor de stabilisatie in Mali (Minusma), vertelt ons veel over het vermogen tot weerstand van Aqmi en van Mujao.” (Courrier international, 7-13/11/13)

Voeg daar nog een reeks dodelijke botsingen bij tussen de Malinese leger en nationalistische krachten van het NMLA, met als doel de stad Kidal te controleren. En dan rekenen we nog niet met de bloedige gijzelingen en andere zelfmoordaanslagen, waar de burgers regelmatig voor moeten betalen.

Dit alles bevestigt dat er in Mali nog steeds een bloedige oorlog heerst tussen barbaarse islamisten en bendes die opereren in naam van de verdediging

van orde en democratie, maar die allemaal even bloeddorstig zijn en uit zijn op economische voordelen. Zonder enige scrupules zaaien zij dood en verderf onder de bevolking van de Sahel.

Het Franse imperialisme duikt in de Centraal-Afrikaanse chaos

Sinds maart 2013 is de Centraal-Afrikaanse Republiek ondergedompeld in bloedige chaos, nadat een militaire staatsgreep onder leiding van een rebellencoalitie, die zichzelf “Seleka” noemt, de voormalige (putschistische) president François Bozizé verjaagde. In zijn plaats kwam een element van de rebellen, Michel Djotodia. Eenmaal aan de macht, leveren deze gewapende groepen zich dagelijkse over aan moorden, plundering van hulpbronnen (goud, diamant, enz.), afpersing, ontvoering van jeugd in de wijken, verkrachtingen...

Om te ontsnappen aan deze monsterlijke slachting hebben honderdduizenden mensen hun huizen verlaten om hun toevlucht te zoeken in het bos of in de buurlanden. In feite zijn er niet alleen de ex-rebellen die terreur zaaien, maar ook hun tegenstanders. De aanhangers van de ten val gebrachte ex-president bijvoorbeeld gedragen zich als beulen, allemaal onder het onverschillige toezicht van honderden Franse soldaten die op laaghartige wijze de “punten tellen” en de doden. Ongetwijfeld achtervolgd door de “Rwandese ervaring”, waar het Franse imperialisme werd beschuldigd van medeplichtigheid aan genocide, is Frankrijk begonnen aan een nieuwe interventie in Centraal-Afrika.

“Het is slechts een kwestie van dagen en dan zal Frankrijk een militaire operatie starten in de Centraal-Afrikaanse Republiek (RCA). “Een snelle operatie, beperkt in de tijd, om de orde te herstellen en een verbetering van de humanitaire situatie te bewerkstelligen, zei een bron bij het Ministerie van Defensie.” (Le Monde, 11/23/13)

Op het moment van het schrijven van deze regels, kondigt de Franse regering aan duizenden soldaten te sturen naar Centraal-Afrika om de 400 soldaten ter plaatse permanent te versterken.

De criminele verantwoordelijkheden van Frankrijk

“Dit is een land dat Parijs heel goed kent, in goede en kwade tijden. Het was zelfs een karikatuur van wat men vroeger “Françafrique” noemde. Een staat waar Frankrijk de regimes gedaan en ongedaan maakte. Dictators die te zelfstandig opereerden, werden door anderen vervangen die nog een schuld bij Frankrijk hadden in te lossen. Men heeft in de afgelopen maanden goed de mysterieuze bezoeken van Claude Gueant en Jean-Christophe Mitterrand te Bangui kunnen bemerken, twee figuren van een zieltogend “Françafrique”.” (Le Monde, 11/28/13)

Inderdaad, de Franse politieagent vindt haar weg terug naar Bangui om haar neo-koloniale orde te herstellen. Maar in tegenstelling tot de grote leugens van de regering Hollande is het niet om “een verbetering van de humanitaire situatie mogelijk te maken” of vanwege “buitengewone misbruiken” die er plaatsvinden. Want bijna een jaar geleden knepen de Franse autoriteiten nog een oogje toe tijdens de “afschuwelijke daden” die plaatsvonden in datzelfde Centraal-Afrika. Nog erger, de stilte bleef tot nog toe gehandhaafd op alle niveaus van de Franse overheid met inbegrip van de reguliere media. En met goede redenen. De Franse regering voelde zich heel ongemakkelijk om de bloedbaden en verminkingen aan te klagen, waar de Centraal-Afrikaanse bevolking onder lijdt.

Laten we niet vergeten dat generaal François Bozizé (die in 2003 aan de macht kwam door een staatsgreep, op afstand bestuurd door Parijs) eind maart 2012 werd omvergeworpen

door een coalitie van gewapende groepen (de “Seleka”), gesteund door het achterbakse Frankrijk. In feite heeft het Franse imperialisme zich bediend van gewapende bendes om zich te ontdoen van de oude “dictator” die aan de controle ontsnapte: “Jacob Zuma aarzelde geen seconde om de regering van François Bozizé te hulp te schieten, toen laatstgenoemde bedreigd werd door een gewapende opstand, en deze in december 2012 een beroep op hem deed. De beslissing van Frankrijk om Bozizé te laten vallen en daarbij enigszins dubbelzinnig ondersteund werd door zijn frans-sprekende bureaus – door Pretoria beschouwd als evenzovele neo-kolonies - heeft de Zuid-Afrikaanse vastberadenheid om in te grijpen verder doen toenemen. Binnen een week werden 400 soldaten van de Zuid-Afrikaans nationale defensiekrachten (SANDF) naar Bangui vervoerd. Gelegerd in de gebouwen van de politieacademie op 9 kilometer afstand, maar ook in Bossembele en in Bossangoa, hebben ze noch contact met de multinationale Afrikaanse krachten aanwezig op het terrein, noch met de VN en natuurlijk ook niet met het Franse contingent. Jakob Zuma is aan niemand verantwoording verschuldigd. En het zijn niet de Chinese bedrijven die zich beklagen. Sinds 3 jaar opereren zij in het grootste geheim in het noordoosten van de Centraal-Afrikaanse Republiek, waar olievelden blijken te zijn. Zij verwachten slechts Zuid-Afrikaanse bescherming om de eerste boringen te kunnen verrichten” (Jeune Afrique, 10/03/13).

Hier zien we de echte reden voor het “laten vallen” van de voormalige president Bozizé: het “verraad” aan zijn Franse meester door met Zuid-Afrika “naar bed te gaan”, een verklaarde rivaal van Frankrijk met daarachter, nauwelijks verscholen, China, een geduchte concurrent die bezig is om zich meester te maken van de olievoorraden van dit land. Nochtans had Hollande Bozizé

moeten ondersteunen toen die laatste een beroep op hem deed. Zo staat het in de “defensieakkoorden” tussen de twee landen (die o.a. de permanente Franse militaire aanwezigheid in Centraal-Afrika toestaat). In plaats daarvan heeft de Franse president besloten om zijn “dictatoriale ex-vriend” met alle middelen te “straffen” ondermeer door de bloeddorstige bendes van Seleka de gelegenheid te geven op te rukken tot het presidentieel paleis, overigens omringd door honderden Franse militairen.

Dit staat ons toe ook het cynisme te begrijpen van François Hollande als we hem vandaag horen verklaren: “In Centraal-Afrika worden afschuwelijke daden gepleegd. Een chaos, buitengewoon ernstige misstanden. We moeten handelen. (sic !)”

Ziedaar een hypocrisie die de gruwelijke misdaden probeert te camoufleren en te rechtvaardigen, die de voormalige koloniale macht op het punt staat te begaan in Centraal-Afrika. Eveneens probeert deze hypocrisie de medeplichtigheid te verbergen met de verschillende ter plaatse aanwezige bloeddorstige concurrerende bendes en de grote verantwoordelijkheid in de afschuwelijke bloedbaden die plaatsvinden in deze landen.

Het mag duidelijk zijn dat de regering Hollande lak heeft aan het lot en lijden van de bevolking in de Centraal-Afrikaanse Republiek, Mali en andere. Voor deze gaat het er gewoon om de belangen van het nationale kapitaal te verdedigen in één van de laatste bastions van het Franse imperialisme, de Sahel, een gebied van zeer strategisch belang en boordevol grondstoffen. Dit tegen de andere imperialistische haaien, die de Franse invloed bestrijden ■

Amina / 29.11.2013

vergiftigt en hongert uit

andering door te voeren voor de leefomgeving, zal een radicale verandering moeten worden doorgevoerd: voor een maatschappij vrij van maatschappelijke klassen en kapitaal. De kapitalistische productiewijze vernietigt de natuur, verarmt de gronden, vergiftigt het leven. Bovendien zijn de meeste diersoorten in gevaar en worden ze bedreigd met uitroeiing indien er geen einde wordt gemaakt aan de destructieve waanzin van dit systeem.

De reflex van grote aantallen mensen, die zich bewust zijn van deze situatie en zich verantwoordigd voelen, is te pleiten voor een vermindering van het verbruik, “een afnemende groei”. In werkelijkheid ligt de oplossing niet op het vlak van de “productietoename” (meer produceren zonder zich te bekommeren om het doel van de productie), of “productieafname” (minder produceren zodat het leven van eenieder nauwelijks ligt boven absolute minimum, wat onmogelijk is onder het kapitalisme). De oplossing moet veel radicaler en diepgaander zijn dan dat. Als de productie niet wordt gestimuleerd door het winstmotief, maar door de bevrediging van menselijke behoeften, dan zullen de voorwaarden voor de productie mee veranderen. In dit geval zal in de voedselindustrie, in al het onderzoek, in de organisatie van arbeid en grond, in de distributie, ... dan pas zal alles worden geleid door respect voor mens en natuur. Maar dit betekent de vernietiging van het kapitalisme.

Van schaarste naar overproductie

Van wat er op dit moment bekend is, ontstond de landbouw bijna 10.000 jaar, ergens ten zuidoosten van Turkije. Sindsdien heeft de techniek zich gestaag ontwikkeld, en hebben de rende-

menten soms aanzienlijke sprongen gemaakt. Het gebruik van dierlijke kracht (gebruik van de ploeg in de oudheid) zou snel algemeen worden. In de middeleeuwen leidde de verschijning van

de ploeg en het systeem van driejaarlijkse rotatie (rond de 10e eeuw in Europa) tot een betekenisvolle verbetering in de productie. Dit systeem, mede gebaseerd op de eerder ontwikkelde inzet van dieren in de landbouw, zou vele eeuwen blijven voortbestaan. Het is echter belangrijk te onthouden dat, ondanks de vooruitgang die deze lange periode kenmerkte (5), de kennis en de techniek van die tijd geen stabiele oogsten garandeerden van het ene op het andere jaar. Talrijk zijn de voorbeelden van grote hongersnoden waarbij bevolkingen gedecimeerd werden: door een bijzonder koud en regenachtig jaar was de oogst in 1315, in Frankrijk bijvoorbeeld 50% lager dan andere jaren, wat leidde tot de dood van 5 tot 10% bevolking.

In mindere mate wordt hetzelfde verschijnsel geconstateerd in 1348, ditmaal gevolgd door de pest, die neerslaat op de verzwakte bevolking. Om het eenvoudig te houden, in de 14e en 15e eeuw, toen het klimaat minder gunstig was dan in de voorgaande periode, deed zich bijna elke 20 tot 30 jaar een verschrikkelijke hongersnood

voor! Uiteindelijk lukte het pas in de tweede helft van de 19e eeuw om de landbouwproductie niet langer te doen lijden onder het verslechterde klimaat. De vooruitgang in de mechanisatie en het gebruik van fossiele brandstoffen (kolen, olie), en de vooruitgang op het vlak van de anorganische chemie en de introductie van minerale meststoffen, maakte een enorme toename mogelijk van de opbrengsten. Met de ontwikkeling van het kapitalisme werd de landbouw een industrie, zoals de textielindustrie en het transport. De taken werden streng gepland en de visie van het “productieproces” (met de wetenschappelijke organisatie van het werk) liet een ongekende groei toe van de productiviteit. Dit alles zou de suggestie kunnen wekken dat perioden van crises en hongersnoden, waar we hierboven over hebben gesproken, plaats zou maken voor eeuwen van overvloed.

De meeste hedendaagse wetenschappers zweren bij de wetenschappelijke vooruitgang en zien in de ontwikkeling van de kapitalistische maatschappij de remedie voor alle kwalen van de samenleving. De meeste, maar niet allemaal! In 1845, bijvoorbeeld, terwijl het kapitalisme in volle ontwikkeling was, werd Ierland getroffen door een verschrikkelijke hongersnood. De meeldauw (6) en het vochtige klimaat veroorzaakte een daling van de productie van aardappelen met bijna 40%. De gevolgen voor de bevolking waren dramatisch. (7) Zelfs als de middelen in die tijd nog steeds vrij rudimentair waren, zou het verkeerd zijn om deze parasiet te beschouwen als de enige verantwoordelijke voor wat een ramp werd. In tegenstelling tot wat er is gebeurd tijdens de hongersnood van 1780 bleven de Ierse havens, onder druk van de protestante handelaren, open en bleef Ierland voedsel exporteren. Terwijl hele regio's van het eiland, hele families stierven

van honger, voeren konvooien met voedsel, die eigendom waren van de landheren, begeleid door het leger, naar Engeland. We wijzen hierbij ook op het feit dat het Britse leger in die tijd de grootste voedselreserves had in heel Europa. Zo wist Engeland haar kapitalistische expansie te ondersteunen.

De grenzeloze wreedheid van het kapitalistische systeem, waarvan er voorbeelden te over zijn, leidt met Engels ertoe om te schrijven in 1882 (8): “In de meest geavanceerde industriële landen hebben we de krachten van de natuur beheerst en hen genoodzaakt de mensen te dienen, en hebben we productie dus tot het oneindige vermenigvuldigd zodat een kind op dit moment meer produceert dan honderd volwassenen voorheen. En wat is het gevolg? Altijd toenemend overwerk, steeds grotere armoede voor de massa's, en elke tien jaar een groot debacle.” ■

(In een volgend artikel zullen we dit onderwerp onder de loep nemen in de context van het verval van het kapitalisme.)

Enkidu / 13.10.2013

(1) Ieder jaar sterven er in de wereld 100.00 mensen van de honger; iedere 5 seconden sterft er een kind jonger dan 10 jaar; 842 miljoen mensen lijden aan een dermate ernstige chronische ondervoeding, dat ze het leven doorgaan als invaliden
(2) “Global Food, waste not, want not”
(3) Global food report, door ons vertaald
(4) De bourgeoisie is slechts geïnteresseerd om de arbeiders voldoende te voeden, zodat die genoeg kracht hebben om naar het werk te gaan.
(5) Men zou de werken van Olivier de Serres (1539-1619) citeren om agrarische praktijken in een kader te zetten.
(6) De belangrijkste parasiet van de aardappel
(7) Men schat het totaal aantal slachtoffers tussen 1846 et 1851 op één miljoen,
(8) In “La dialectique de la nature”, voor de eerste keer gedrukt in 1925, op grond van notities die dateren uit 1882.

TRAGEDIE OP LAMPEDUSA

Het kapitaal en haar politici zijn verantwoordelijk voor de ramp!

Begin oktober zonk er bij Lampedusa een boot, die veel te vol was. Bij deze tragedie zijn meer dan 350 migranten omgekomen. Een paar dagen later zonk er bij de kust van Malta een ander onfortuinlijk schip, waarbij enkele tientallen slachtoffers vielen. Elk jaar vinden bijna 20.000 mensen de dood in de Middellandse Zee, voordat ze het zo begeerde Fort-Europa bereiken! Sinds de jaren 1990 hebben de lijken zich opgehoopt aan de grenzen, langs de kusten, zoals in de meest gevoelige delen van de wereld waar groeiende stromen mensen, door hongersnood en ellende gedwongen, zich concentreren om te proberen door het schild van de staten heen te dringen.

De hypocrisie van de heersende klasse

Als de bourgeoisie vandaag doet alsof zijeraanstoetaan neemt en krokodillentranen huilt, terwijl duizenden mensen al lange tijd sterven doordat ze vast lopen op de oevers, dan is het gewoon omdat de omvang van de hopeloosheid en vooral van het grote aantal slachtoffers op één dag te opzichtig is. Dit kan de woede en vooral het overdenkingsproces onder de mensen doen toenemen.

Bovendien is de smerige polemiek over de ‘niet geleverde bijstand’ van de Italiaanse vissers een goede gelegenheid om de aandacht af te leiden en onmiddellijk op zoek te gaan naar zondebokken. Tegelijkertijd gaat men door om, aan de hand van de betreffende wetten, iedereen te criminaliseren, die probeert om migranten helpen! (1) Dit verklaart grotendeels alle media-aandacht voor het gebeuren: het doel hiervan is onze hersenen te spoelen, om een rookgordijn op te trekken voor een repressief arsenaal, dat op een geïndeneerde manier door staten is opgezet. De klassieke ideologische valstrik, die ermee gepaard gaat, is aan de ene kant samengesteld uit dezelfde openlijke xenofobe propaganda en aan de andere kant uit de burgerlijke ‘humanitaire’ campagnes over de ‘mensenrechten’, en het de facto doen isoleren van de migranten van de andere proletariërs.

Eéndingmoetduidelijkzijn,hetkapitalisme in crisis en zijn politici zijn in feite verantwoordelijk voor deze nieuwe tragedie, omdat ze de honderdduizenden hongerigen verplichten om tot steeds meer suïcidale avonturen over te gaan in een poging de hindernissen te omzeilen, die tegen hen worden opgeworpen! Het is niet verwonderlijk dat dezelfde politici, die naar Lampedusa kwamen, om daar schijnheilig te rouwen, op de luchthaven uitgejouwd werden door de gechoqueerde lokale bevolking. (2)

De arbeidersklasse is een klasse van migranten

Net als de migranten, zijn alle proletariërs eigenlijk ‘ontwortelden’. Vanaf haar oorsprong heeft het kapitalisme mensen onder dwang weggevoerd van de grond en van de ambachten. Terwijl uitgebuiten tijdens de middeleeuwen nog aan de bodem gekluisterd waren, verdreven de opkomende krachten van het kapitaal hen in een gewelddadige uittocht van het land. *“De door het verbreken van de feodale banden en de door de schoksgewijze gewelddadige ontteigening van de grond verjaagde personen, dit vogelvrije proletariaat kon onmogelijk even snel door de opkomende manufactuur worden geabsorbeerd als het ter wereld was gebracht. Evenmin konden de plotseling uit hun vertrouwde omgeving verjaagde personen zich even plotseling schikken naar de discipline van de nieuwe situatie.”* (3) Historisch gezien hangt de ontwikkeling van het

kapitalisme af van de vrije beschikking over de arbeidskracht. Om meerwaarde te onttrekken, voert het de talloze verplaatsingen en migratiepatronen op tot ongekende hoogte. De vereniging van deze nieuwe voorwaarden van de uitgebuiten heeft in de arbeidersbeweging de opvatting doen postvatten dat *“de arbeiders geen vaderland hebben”*.

Zonder de slavenhandel van de zeventiende en achttiende eeuw in Afrika zou de ontwikkeling van het kapitalisme in de industriële centra niet zo’n snelle vooruitgang hebben geboekt en zeker ook niet de opkomst van de grote havens voor de slavenhandel zoals Liverpool, Londen, Bristol, Zeeland (in Nederland), Nantes of Bordeaux hebben bewerkstelligd. In de loop van de 19e eeuw, als bijwerking van de ‘goede kanten’ van de zwarte arbeidskracht, die uiteindelijk ‘bevrijd’ was door de loonarbeid, die gepaard ging met de kapitalistische accumulatie, hebben daarna andere economische factoren de plattelandsvlucht versneld en een massale migratie bevorderd, vooral naar het nieuwe continent. Alleen al in de periode van de 19e eeuw tot 1914, zijn 50 tot 60 miljoen Europeanen richting de Verenigde Staten gegaan om werk te vinden. In het begin van de 20e eeuw, trokken elk jaar bijna een miljoen migranten naar de Verenigde Staten. Voor Italië alleen al emigreerden er tussen 1901 en 1913 bijna 8 miljoen mensen. De economische impulsen, die tijdens de opgaande fase van het kapitalistische systeem actief waren, maakten het mogelijk om het groeiende aantal werkrachten op te sloppen, broodnodig voor zijn krachtige expansie.

Met het kapitalisme in verval is de staat veranderd in bunker

Met het historische verval van het systeem zijn de verplaatsingen en migraties van de volkeren niet geëindigd. Integendeel! De imperialistische oorlogen, waaronder twee wereldoorlogen, de economische crisis, die verpaupering veroorzaakt, en de rampen in verband met de klimaatverandering, veroorzaken steeds meer migratie. In 2010 werd het aantal migranten in de wereld geschat op 214 miljoen (3,1% van de totale wereldbevolking) (4). Een aantal schattingen gaat ervan uit dat er rond 2050, alleen al door de klimaatverandering, tussen de 25 miljoen en 1 miljard extra migranten zullen zijn! (5)

Vanwege de aanhoudende crisis van het kapitaal en de overproductie van goederen, lopen de migranten nu op tegen de grenzen van de markt en de steeds meer gereglementeerde wrede krachten van de staten. Het kapitaal kan de arbeidskracht niet meer integreren en moet deze voor het grootste deel tergsturen! Zo hebben de Verenigde Staten, na een periode van openheid voor de Eerste Wereldoorlog, door de instelling van een systeem van ‘quota’, het aantal dat het land binnenkomt drastisch geblokkeerd en uitgefilterd. Na het tragische tijdperk van bootvluchtelingen uit Azië zijn het nu de Chicanos die betalen met hun leven, door de bouw van een echte muur aan de Mexicaanse grens. De huidige economische crisis, die begon einde de jaren 1960 en begin de jaren 1970, heeft alle regeringen, met name die in Europa, ertoe aangezet hun spieren te vertonen op de Middellandse Zee door met behulp van een armada aan schepen en patrouilles de migranten te weren. De onuitsproken boodschap van de heersende klasse is duidelijk: ‘laat de migranten thuis maar verrekken’. De ijverige democraten in Europa zijn er hierbij de laatste jaren niet voor

teruggeschrokken om gebruik te maken van de gespierde diensten van Kadhafi in Libië, of van de Marokkaanse autoriteiten op het continent, om degenen, die uit de hel wilden ontsnappen, te laten sterven in de woestijn.

Deze politiek van ‘controle’ aan de grenzen, die zich voortdurend verhardt, is een product van verval en van staatskapitalisme. Het is niet nieuw. In Frankrijk, bijvoorbeeld: *“vormde de invoering van een identiteitskaart in 1917 een ware omwenteling in de administratieve en politieke gewoonten. De hedendaagse mentaliteit is gewend geraakt aan deze persoonlijke stempelpraktijk, waarvan de politieke oorsprong niet langer als zodanig wordt opgevat. Hij is echter niet neutraal daar de instelling van de identiteitskaart in eerste instantie erop gericht was toezicht te houden op de buitenlanders, en dat in volle staat van oorlog”*. (6)

Momenteel heeft de achterdocht van de staten ten opzichte van de vreemdelingen, die voortdurend worden verdacht van ‘verstoring van de openbare orde’ haar hoogtepunt bereikt. De gigantische betonnen en metalen muren aan de grenzen (7), ‘versierd’ met prikkeldraad of onder stroom, doen ons denken aan de omheiningen van de sinistere vernietigingskampen van de Tweede Wereldoorlog. Terwijl de Europese staten in naam van de ‘vrijheid’ de val van de ‘muur van de schande’ in Berlijn gevierd hadden, en terecht aanstoot namen aan het barbaarse symbool dat door ‘het ijzeren gordijn’ belichaamd werd, moeten ze nu, meer dan ooit verbergen, dat zij zelf de hypocriete bouwers van muren zijn!

Het tragische lot van migranten

Het verval van het kapitalisme is de periode van de grote verplaatsingen geworden, die men moet ‘beheersen’; het tijdperk van gedeporteerden, concentratie- en ook vluchtelingenkampen (het aantal Palestijnse vluchtelingen is gegroeid van 700.000 in 1950 naar 4,8 miljoen in 2005!). De genocide op de Armeniërs in 1915 leidde tot de eerste grote massale vluchtelingenstroom van de 20e eeuw. Tussen 1944 en 1951 zijn er in Europa bijna 20 miljoen mensen geëvacueerd of ontheemd geraakt. De opdeling van de staten en verdelingen leidde tot een massale ontheemding. Daar het ‘Ijzeren Gordijn’ een rem zette op de uittocht uit Oost-Europese landen, gingen de Europese landen op zoek naar goedkope arbeidskrachten in het zuiden, in het Middellandse Zeegebied en Afrika.

De zogenaamde ‘nationale bevrijdingsstrijd’, die het gevolg was van de crisis en het imperialisme tijdens en na de Koude Oorlog, maakte de ellende en de verdrijving van de geruïneerde boeren alleen nog erger. Deze stroomden de toch al opgeblazen megasteden, vooral in perifere landen binnen, vermenigvuldigden op die manier de sloppenwijken, en deden zo de handel van allerlei aard, in de handen van de mafia, explosief toenemen: van drugs en wapenhandel tot prostitutie. De plagen van de 20e en 21e eeuw, in het bijzonder in het Midden-Oosten en in Afrika, hebben de permanente vluchtelingenkampen doen groeien als paddenstoelen, door een toenemende massa (Palestijnen, Afrikanen ...) op te sluiten in omstandigheden van extreme ontberingen, zelfs van louter overleven, ten prooi aan ziekte, honger en maffiabendes

De explosie van het ‘illegale’ werk

Sinds de val van de Berlijnse Muur en de ineenstorting van het Oostblok,

hebben zich, naast de toename van conflicten, twee belangrijke gebeurtenissen voorgedaan, die van invloed zijn op de mondiale arbeidsmarkt en op de stroom van migranten:

- verdieping van de economische crisis, vooral in de centrale landen;
- de opkomst van China.

In de eerste periode kwamen er arbeiders uit de voormalige Oostbloklanden naar het Westen, met name naar Duitsland, een gebeurtenis die samenviel met de eerste delokalisaties en druk op de lonen. Daarna openden de landen, die tot dan toe het meest gemarginaliseerd waren gebleven van de wereldmarkt, zoals India en China, de mogelijkheid om miljoenen arbeiders van hun land te ontwortelen, zodat er een reusachtig reserveleger van werklozen uit vrijelijk toegankelijke arbeidslozen geschapen werd. De extreme lage lonen in een verzadigde wereldmarkt, stelde het kapitaal in staat de druk op de kosten van de arbeidskracht opnieuw op te voeren, wat tot nieuwe delokalisaties leidde. Dit is de reden waarom in de centrale landen, sinds de jaren 1990, het aantal illegale en clandestiene werknemers in sommige gebieden explosief is toegenomen, ondanks verscherpte controles, om lagere kosten voor de productie en voor de arbeidskrachten mogelijk te maken. In 2000 waren er ongeveer 5 miljoen illegale immigranten in Europa, 12 miljoen in de Verenigde Staten en 20 miljoen in India! Het merendeel van de centrale staten die de ‘best geschoolde hoofden’ kapen, filteren bovendien de kwetsbaar geworden handarbeiders die, zonder papieren of kwalificatie, bereid zijn om alles te doen om zich te verkopen en te overleven.

Langzamerhand ontwikkelt er zich in talrijke sectoren, onder de welwillende leiding van de staat, een parallelle en clandestiene arbeidsmarkt, die een toevloed veroorzaakt van migranten en vluchtelingen, onderworpen aan chantage, waarvan de papieren worden afgenomen en die worden geïsoleerd in geïmproviseerde onderkomens. Vandaar dat de meeste landbouwgewassen nu worden geoogst door vreemde arbeiders, vaak verkerend in de illegaliteit. In Italië is 65% van de agrarische arbeid illegaal! Na de val van de Berlijnse Muur zijn 2 miljoen Roemenen geëmigreerd naar de zuidelijke regio’s van Europa om te werken in de landbouw. In Spanje werd de ‘boom’, voor de ineenstorting van de vastgoedsector, grotendeels gebouwd met het zweet van onderbetaalde illegale immigranten, met name uit Latijns-Amerika (Ecuador, Peru, Bolivia, etc.).

Hieraan moet het ‘grijze’ gebied van activiteiten, zoals de prostitutie worden toegevoegd. In 2003 is, in een land als Moldavië, 30% van de vrouwen in de leeftijd 18 tot 25 jaar, verdwenen! In hetzelfde jaar waren er 500.000 prostituees, afkomstig uit de Oost-Europese landen, in West-Europa aan het werk.

In Azië en de Golfstaten zien we hetzelfde fenomeen in de huishoudens. In een land als Qatar vertegenwoordigen immigranten 86% van de bevolking! Jonge Chinese en Filipijnse meisjes worden opgeleid om naar Hong Kong of Saudi-Arabië te gaan werken in omstandigheden, die weinig verschillen van die van de slavernij.

Momenteel, met de toename van de oorlogsspanningen, moeten we ervan uitgaan dat er een grote toestroom van mensen en van dit type arbeiders gaat ontstaan, vooral uit Afrika, Azië en het Midden-Oosten.

De strijd van het proletariaat

Geconfronteerd met de barbarij die

zich ontketend, met het wrede politieoptreden tegen de migranten en xenofobe campagnes die een deel van de bourgeoisie door middel van haar populistische praatjes tracht te verspreiden, kan het proletariaat slechts zijn eigen verontwaardiging en internationale klasse-solidariteit stellen. Hiervoor is het nodig het officiële standpunt te verwerpen dat ernaar streeft angstreacties te ontlokken, door migranten en ‘buitenlanders’ als de oorzaak van de crisis en de werkloosheid aan te wijzen.

Nadat de aandacht eerst gevestigd was op het ‘gele gevaar’, de gevaren van de ‘invasie’, spelen de media en politici van diverse pluimage nu in op de angsten door voortdurend het thema van ‘de criminaliteit’ en van ‘de aantasting van de openbare orde’ ter sprake te brengen. Ze blijven ons hersenspoelen door de stigmatisering van de ‘vreemdelingen’, de ‘illegalen’ die ‘oneerlijke concurrentie’ zouden bedrijven en de ‘sociale rechten zouden lamleggen’ ... Dit, terwijl ze in werkelijkheid de eerste en belangrijkste slachtoffers zijn van het systeem! Een dergelijke onbeschofte en vuile tactiek is altijd al gebruikt om het proletariaat te verdelen. Maar de meest slinkse valkuil, die in het bijzonder moet worden vermeden, is die van het ‘gezonde verstand’ en de pseudo-vrijgevigheid van de linkse of ‘humanitaire’ organisaties. Die maken van de migranten een ‘maatschappelijke zaak’, een onderwerp van ‘speciaal beleid’, dat als zodanig ‘apart’ behandeld zou moeten worden in het kader van het burgerlijk recht.

Vandaag, terwijl de fabrieken de ene na de andere sluiten, terwijl de orderboeken voor de helft gevuld zijn, ondanks de aankondiging van een ‘herstel’, wordt het duidelijk dat alle arbeiders worden getroffen door de crisis en de toenemende armoede, migranten of niet. Wat is dan de zin van het idee dat de illegale arbeiders een concurrent vormen voor de banen, als alle banen toch verdwijnen?

Geconfronteerd met de ideologische offensieven en de politiek van repressie, moet het proletariaat zijn historisch perspectief bevestigen. Om te beginnen moet ze dit doen door het uitspreken van zijn solidariteit, door het herkennen van de revolutionaire kracht in de maatschappij die het vertegenwoordigt. Alleen het proletariaat zal in staat zijn om door de strijd opnieuw te bevestigen dat *“de arbeiders geen vaderland hebben”*! ■

WH / 21.10.2013

(1) Vanwege hun ‘hulp aan de illegale binnenkomst op het grondgebied’ worden de kapiteins van de vissersboten, die de bootvluchtelingen te hulp zijn gekomen, op basis van de Bossi-Fini wet nog harder vervolgd dan de mensen die probeerden om de migranten bij Sangatte te helpen!

(2) De Italiaanse premier A. Alfano, begeleid door M. Barroso, de voorzitter van de Europese Commissie, en C. Malmström, de Commissaris van Binnenlandse Zaken, kwamen vooral om, in de naam het ‘humanitaire’, een verdere aanscherping van de grenscontroles door het systeem van ‘Frontex’, te ondersteunen.

(3) K. Marx, Het Kapitaal, Boek I, Hoofdstuk XXVIII

(4) Bron: INED. Heel wat cijfers en gegevens zijn ook terug te vinden in het onlangs geopende REDSTAR museum te Antwerpen, opgebouwd rond de massale exodus van Europese migranten naar de VS en Canada.

(5) In 1980 werden 133 natuurrampen geregistreerd. Het aantal is de laatste jaren toegenomen tot meer dan 350 per jaar. Zie de website : <http://www.unhcr.org>

(6) P-J Deschott, F. Huguenin, La république xénophobe ; JC Lattès, 2001.

(7) Aan de zuidkant van Europa (Ceuta, Melilla), in het zuiden van de Verenigde Staten aan de Mexicaanse grens, en net als in Israël tegen de Palestijnen, zijn de autoriteiten van Gaborone in Zuid-Afrika bezig om, gericht tegen de rest van het continent, een muur te bouwen van 2.40m hoog en 500 km lang, die onder stroom staat.

(vervolg van pagina 1)

Hoe moeten we de klassenstrijd inschatten?
(Punten 15 tot 19 van de resolutie)

15. Terwijl de heersende klasse ons wil doen voorkomen alsof haar etterende abcessen schoonheidsvlekjes zijn, begint de mensheid te ontwaken uit een droom die een nachtmerrie is geworden en die het totale historische failliet van haar maatschappij aantoon. Maar terwijl de intuïtie van de noodzaak van een andere ordening van zaken terrein wint tegenover de wrede realiteit van een wereld in verval, betekent dit vage besef niet dat het proletariaat overtuigd is van de noodzaak deze wereld af te schaffen, laat staan van het ontwikkelen van het vooruitzicht een nieuwe op te bouwen. De ongekende verslechtering van de kapitalistische crisis in het kader van de ontbinding is dus het kader waarin de klassenstrijd momenteel tot uitdrukking komt, al is het nog op een onzekere manier in die mate dat deze strijd zich niet ontwikkeld in de vorm van open confrontaties tussen de twee klassen.

In dit verband moeten wij het nog nooit vertoonde kader onderstrepen van de huidige strijd, daar ze plaats vindt tegen de achtergrond van een crisis die bijna 40 jaar duurt en waarvan de geleidelijke effecten in de tijd buiten dan momenten van stuiptrekkingen- het proletariaat heeft doen 'wennen' aan het langzaam, onvermijdelijk verslechteren van zijn levensomstandigheden, waardoor het moeilijker is om de ernst van de aanvallen te zien en overeenkomstig te reageren. Nog belangrijker is het feit dat het ritme van de crisis, vanwege haar traagheid en haar spreiding, het moeilijk maakt om te begrijpen wat er schuilt achter dergelijke 'natuurlijk' geworden aanvallen. Dit is een heel andere context dan die van duidelijke en directe stuiptrekkingen en omwentelingen van het geheel van het maatschappelijk leven zoals wij die kennen in het geval van een oorlog. Zo is er - op het niveau van de mogelijke reacties, hun omvang, hun diepte, hun uitbreiding en inhoud - een verschil tussen de ontwikkeling van de klassenstrijd in een context van oorlog, die de noodzaak om te strijden dramatisch dringend en van vitaal belang maakt (zoals dit het geval was tijdens de Eerste Wereldoorlog aan het begin van de 20e eeuw, zelfs al was er geen onmiddellijke reactie op de oorlog) en van de klassenstrijd in een context van crisis die een langzaam ritme kent.

Het uitgangspunt voor de strijd van vandaag is dus net de afwezigheid van klas- senidentiteit van een proletariaat dat sinds de intrede van het kapitalisme in de fase van ontbinding grote moeilijkheden heeft ervaren niet alleen in de ontwikkeling van zijn historisch perspectief, maar zelfs om zichzelf te herkennen als een maatschap- pelijke klasse. De zogenaamde 'dood van het communisme' die in 1989 de val het Oostblok aankondigde, ontketende een ideologische campagne die tot doel had om het bestaan zelve van het proletariaat te ontkennen, heeft een zeer harde klap toegebracht aan het bewustzijn en de strijdbaarheid van de arbeidersklasse. Het geweld van de aanval van deze campagne heeft sindsdien zwaar gewogen op het verloop van haar strijd.

Maar desondanks heeft de tendens naar klassenbotsingen zich bevestigd, zoals we vanaf 2003 zagen, door de ontwikkeling van verschillende bewegingen waarin de arbeidersklasse 'haar bestaan heeft aangetoond' aan een bourgeoisie die 'haar levend had willen begraven'. De arbeidersklasse over de hele wereld is dus niet gestopt met de strijd, ook al heeft haar strijd niet de gehoopte omvang of diepte bereikt in de kritieke situatie waarin ze zich bevindt. Maar de klassenstrijd overdenken vertrekend van het idee van 'wat zou moeten zijn', alsof de huidige situatie 'uit de hemel is gevallen' is de revolutionairen niet toegestaan.

Het begrijpen van de moeilijkheden en het potentieel van de klassenstrijd is altijd al een taak geweest die een geduldige materialistische en historische benade- ring vereist om een 'zin' te vinden in de schijnbare chaos, om te begrijpen wat nieuw is en moeilijk, wat veelbelovend is.

16. Het is in deze context van crisis, ontbinding en verzwakking van de toestand van het proletariaat op het subjectieve vlak dat hun zwakheden, tekortkomingen en fouten hun volle omvang nemen. Net zoals het potentieel en de kracht van haar strijd ons bevestigen in de overtuiging dat de communistische voor- uitzichten niet automatisch of mechanisch uit de omstandigheden voortvloeien. We hebben dus tijdens de afgelopen twee jaar, de ontwikkeling van bewegingen meege- maakt die we hebben gekenmerkt met de metafoor van de 5 richtingen:

1. sociale bewegingen van jongeren, precair, werkloos of nog student, die beginnen met de strijd tegen de CPE in Frankrijk in 2006, voortgaat met de jon- gerenopstanden in Griekenland in 2008 die uitmonden in de bewegingen van de Verontwaardigden en Occupy in 2011;
2. massale bewegingen, maar heel goed ingekaderd door de bourgeoisie die het terrein van tevoren had voorbereid, zoals in Frankrijk in 2007, Frankrijk en Groot-Brittannië in 2010, in Griekenland in 2010-2012, enzovoort;
3. bewegingen die gebukt gaan onder het gewicht van het interklassisme, zoals in Tunesië en Egypte in 2011;
4. kiemen van massale stakingen in Egypte in 2007, Vigo (Spanje) in 2006, China in 2009;
5. de voortzetting van bewegingen in de bedrijven of gedelokaliseerde industriële sectoren met veelbelovende kiemen zoals Lindsay (GB) in 2009, Tekel (Turkije) in 2010, de elektriciens in Groot-Brittannië in 2011.

Deze 5 richtingen behoren tot de arbeidersklasse omdat, ondanks hun verschillen, ze elk op hun eigen niveau de inspanningen van het proletariaat om zichzelf terug te vinden tot uitdrukking brengen, ondanks de moeilijkheden en de hindernissen die de bourgeoisie hem in de weg legt. Elk op hun eigen niveau maken ze deel uit van een dynamiek van zoeken, van verheldering en voorbereiding van het sociale terrein. Op verschillende niveaus vormen ze een deel van het zoeken 'van de term die ons leidt naar het socialisme' (zoals Rosa Luxemburg schreef toen ze het had over de arbeidersraden) door middel van algemene vergaderingen. De meest geavanceerde uitingen van deze tendens waren de bewegingen van de Verontwaardigden en de Occupy, vooral in Spanje – want zij zijn degenen die het duidelijkst de spanningen, de tegenspra- ken en de mogelijkheden van de actuele klassenstrijd gesteld hebben. Ondanks de aanwezigheid van lagen uit de verarmde kleinburgerij, heeft de proletarische voet- afdruk van deze bewegingen zich gemani- festerd in de zoektocht naar solidariteit, in de vergaderingen en in een beginnend debatcultuur, in de bekwaamheid om de valkuilen van de repressie te vermijden, in de kiemen van internationalisme, in een scherpere gevoeligheid voor de sub- jectieve en culturele aspecten. Door deze dimensie, dat van de voorbereiding van het subjectieve veld, tonen deze bewegingen hun hele belang voor de toekomst.

17. Wat de bourgeoisie betreft, zij heeft tekenen van bezorgdheid vertoond ten opzichte van deze 'opstand' van haar wereldwijde doodgraver die rea- geert op de verschrikkingen die hem da- gelijks worden opgelegd om het systeem in leven te houden. Het kapitalisme heeft haar offensief dus uitgebreid door haar vakbondsinkadering te versterken, door het zaaien van democratische illusies en door het vuurwerk van het nationalisme aan te steken. Het is geen toeval dat haar tegenoffensief is geconcentreerd op deze kwesties: de verslechtering van de crisis en de gevolgen ervan voor de levensomstan- digheden van het proletariaat veroorzaken een verzet dat de vakbonden proberen in te kaderen door acties te voeren die de eenheid van de strijd versnipperen en het gebrek aan vertrouwen van het proletariaat in zijn eigen kracht nog langer doet voortleven. De ontwikkeling van de klassenstrijd, waar wij heden getuige van zijn, realiseert zich in het kader van de open crisis van het kapitalisme, die al bijna 40 jaar duurt – dit is in zekere mate een ongekende situatie in vergelijking met de voorgaande ervaringen van de arbeidersbeweging. De bourgeoisie pro-

beert te voorkomen dat het proletariaat zich bewust wordt van het wereldwijde en historisch karakter van de crisis, door haar aard te verbergen. Zo belemmeren het idee van 'nationale' oplossingen en de toename van een nationalistische retoriek dus het begrijpen van de ware aard van de crisis, begrip dat noodzakelijk is opdat de strijd van het proletariaat een radicale richting zou inslaan.

Aangezien het proletariaat zichzelf niet herkent als een klasse, neigt het verzet te beginnen als een algemene uitdrukking van verontwaardiging tegen wat er in de hele samenleving gebeurt. De afwezigheid van een klassenidentiteit en dus van een klassenperspectief stelt de bourgeoisie in staat misleidingen te ontwikkelen over 'burgerschap' en de strijd voor een 'echte democratie'. En er zijn andere bronnen voor dit verlies aan klassenidentiteit die geworteld zijn in de structuur van de ka- pitalistische samenleving en de vorm die de verergering van de crisis momenteel aanneemt. De ontbinding, die resulteert in een drastische verslechtering van de minimale overlevingsvoorwaarden van de mensheid, gaat gepaard met een ver- raderlijke vernietiging op het persoonlijke, geestelijke en sociale vlak. Dit vertaalt zich in een 'vertrouwenscrisis' van de mens- heid. Bovendien verzwakt de verslech- tering van de crisis, met de uitbreiding van de werkloosheid en precariteit, de socialisatie van de jongeren en vergemakkelijk de vlucht in een wereld van abstractie en atomisering.

18. De bewegingen van de afgelo- pen twee jaren, en met name de 'sociale bewegingen', werden dus geken- merkt door meerdere tegenstellingen. Het zeldzame karakter van specifieke eisen in het bijzonder, komt blijkbaar niet overeen met het klassieke 'pad' dat we verwachten van de klassenstrijd: dat van het bijzondere dat overgaat naar het algemene. Maar we moeten ook rekening houden met de positieve aspecten van deze algemene aanpak, die voortkomt uit het feit dat de gevolgen van de ontbinding zich doen gevoelen op een algemeen vlak en vanuit het universele karakter van de economi- sche aanvallen, geleidt door de heersende klasse. Vandaag heeft het proletariaat het pad genomen dat zijn vertrekpunt heeft in 'het algemene', wat ertoe leidt om de kwestie van de politisering op een veel directere manier te stellen.

Geconfronteerd met het duidelijke bankroet van het systeem en de schade- lijke gevolgen van de ontbinding, komt de uitgebuite massa in opstand, maar het kan alleen vooruitkomen als ze deze kwesties begrijpt als producten van het verval van het systeem en de noodzaak daaraan voorbij te gaan. Het is op dit niveau dat de eigenste proletarische strijdmethoden die we zien (algemene vergaderingen, kameraadschappelijke en open discussies, solidariteit, de ontwikkeling van een steeds meer politiek perspectief) hun belang bewijzen want het zijn deze methoden die een kritische reflectie en conclusie mogelijk maken dat het proletariaat niet alleen het kapitalisme kan vernietigen maar ook kan bouwen aan een nieuwe wereld. Een beslissend moment in dit proces zal zijn als de arbeiders op hun werkplek zich vervoegen bij de meer al- gemene mobilisaties, een perspectief dat zich wel begint te ontwikkelen, ondanks de moeilijkheden die we in de komende jaren zullen moeten confronteren. Dit is de inhoud van het perspectief van de con- vergentie van de 'vijf richtingen' waarover we eerder spraken en deze 'oceaan van fenomenen', zoals Rosa Luxemburg de massastaking beschrijft.

19. Om dit perspectief naar con- vergentie te begrijpen is de verhouding tussen de klassenidentiteit en klassenbewustzijn van het allergrootste belang en de vraag stelt zich: kan het bewustzijn zich ontwikkelen zonder klas- senidentiteit of zal deze laatste ontstaan met de ontwikkeling van het bewustzijn? De ontwikkeling van het bewustzijn en van een historisch perspectief worden terecht geassocieerd met het herstel van de klassenidentiteit, maar we kunnen dit proces, dat zich beetje bij beetje ontwik- kelt, niet in een al te rigide wijze opvatten: eerst het smeden van de identiteit, dan de strijd, vervolgens de bewustwording

en tenslotte de ontwikkeling van een perspectief, of welke andere volgorde van deze verschillende elementen dan ook. Vandaag verschijnt de arbeidersklasse niet als een steeds massaler oppositie- pool. De ontwikkeling van een kritische houding door een proletariaat dat zichzelf nog niet herkent is dan ook het meest waarschijnlijke.

De situatie is complex, maar het is waar- schijnlijker dat we een reactie zien in de vorm van een algemene invraagstelling, in politieke termen gesproken potentieel positief, dat niet vertrekt van een scherp onderscheiden klassenidentiteit, maar van bewegingen die ertoe neigen hun eigen perspectief te vinden doorheen hun eigen strijd. Zoals we al zeiden in 2009 "Om ervoor te zorgen dat het bewustzijn van de mogelijkheid van de communistische revolutie een belangrijke vooruitgang kan maken binnen de arbeidersklasse is het nodig dat deze vertrouwen krijgt in haareigen krachten en dit wordt bereikt door de ontwikkeling van de massale strijd." (Reso- lutie over de internationale situatie, punt 11, 18e Congres van IKS). De formulering "ontwikkelen van haar strijd om opnieuw vertrouwen te krijgen in zichzelf en in haar perspectief" is volkomen adequaat, want dat betekent de erkenning van een 'zelf' en een perspectief, maar de ontwikkeling van deze elementen kan slechts voortkomen uit de strijd zelf. Het proletariaat 'schept' niet zijn bewustzijn, maar 'wordt' bewust van wat het werkelijk is.

In dit proces vormt het debat de sleutel voor de kritiek van de tekortkomingen van de gedeeltelijke visies, om de valkuilen te ontmantelen, de jacht op de zondebok- ken te verwerpen, de aard van de crisis te begrijpen, enzovoort. Voor het proces van politisering, dat de klasse zal moeten bevorderen, zijn de de open en kameraad-

schappelijke debatten van de laatste jaren zeer beloftevol. De wereld veranderen door onszelf te veranderen begint vorm te krijgen in de evolutie van de initiatieven tot debat en in de ontwikkeling van be- zorgdheden die zich baseren op de kritiek van de sterke ketens die het proletariaat verlammen. Het proces van politisering en radicalisering heeft het debat nodig om de bestaande orde te bekritisieren en om een historische verklaring te geven voor de problemen. Op dit vlak blijft geldig dat "het de verantwoordelijkheid is van de revolutionaire organisaties en van de IKS in het bijzonder, om actief deel te nemen aan het overdenkingsproces dat binnen de klasse aan de gang is. Dit niet alleen door actief tussen te komen in de strijd die zij begint te ontwikkelen, maar ook en vooral door de ontwikkeling van groepen en elementen te stimuleren, die zich bij haar strijd willen aansluiten." (Resolutie over de internationale situatie van het 17e Internationale Congres van de IKS, 2007). We moeten er vastberaden van overtuigd zijn dat de verantwoordelij- heid van de revolutionairen, in de fase die zich opent, bestaat in het bijdragen, in het katalyseren van de beginnende ontwikkeling van het bewustzijn dat zich uitdrukt in de twijfel en de kritieken die zich nu al in de arbeidersklasse beginnen te uiten. De voortzetting en verdieping van de theoretische inspanning moet in het centrum staan van onze bijdrage, niet alleen tegen de gevolgen van de ontbin- ding maar ook als middel om, met geduld, het sociale terrein te bevruchten, als een antistof tegen het immediatisme in onze activiteiten, want zonder de radicaliteit en de verdieping van de theorie door de minderheden, zal de theorie zich nooit meester maken van de massa's ■

IKS

UTOPIE BRENGT GEEN STRIJD VOORT

(vervolg van pagina 8)

Het vooropstellen van een utopie, in het kader van de eisenstrijd, heeft in de huidige periode echter nog nooit geleid tot een vorm van algemene mobilisatie van werkers, studenten, werklozen De 'utopische' eis: een basisinkomen voor iedereen, die al enkele tientallen jaren door ultralinks wordt uitgespeeld, leidt tot het tegendeel van vereniging in de strijd. De vergelijkbare eis van "vrij on- derwijs", welke de KSU onlangs als een 'utopische' eis naar voren had gescho- ven, heeft dan niet gewerkt. Dat komt omdat de 'utopie' zich niet beweegt op het vlak de materiele strijd, maar iets typisch is voor de 'geestelijke' strijd

Natuurlijk, de strijd voor de verdediging van de materiële levensomstandigheden is en blijft onder de huidige omstandig- heden de allereerste zorg in de strijd van de klasse. Want zonder een minimum aan levensmogelijkheden is het leven sowieso niet waardig om geleefd te worden. Maar hier houdt de strijd tegen het kapitalisme en haar bekrompen ideo- logie echter niet op. Want het nastreven van het ware bewuste, van de waarheid, wordt niet alleen gemotiveerd door de materiele belangen, zoals een waardig inkomen voor iedereen, maar ook door de voorstelling van een soort van 'ideaal'

"We zijn de waarde van idealisme vergeten." Neen, maar zonder ons als idealisten te beschouwen, ligt de hoogste waarde van de strijd voor een andere maatschappij uiteindelijk niet op het vlak van het materiële, maar op het vlak van het bewustzijn, op dat van de geestelijke strijd. En we kunnen haar alleen inzetten als we begrijpen dat de creatieve gedachte daarbij een onmis- baar element vormt. Het in het hoofd overstijgen – de ideale voorstelling - van de grenzen van het bestaande systeem is onmogelijk zonder aanspraak te doen op de inspiratie van de verbeelding. Ideale constructies in onze geest zijn in staat een diepe innerlijke kracht naar boven

brengen, die de strijd van een belangrijke stimulans kunnen voorzien.

Het mag duidelijk zijn dat het kortzich- tig is om ons zijn om ons in dit kader te beperken tot de inspiratiebronnen, ont- wikkeld door de hierboven genoemde socialistische utopisten en Kropotkin. De waarde van de verbeelding, de creatieve gedachte die doorheen de geschiedenis van de mensheid altijd een belangrijke kracht is geweest in haar vooruitgang, moeten we in een breder kader beschou- wen. Mensen leven namelijk ook in een wereld van ideeën en idealen, waarvan het nastreven op bepaalde momenten veel krachtiger kan zijn dan het instinct tot behoud van het niveau van de on- middellijke materiële omstandigheden. Zo werden de sociaal-democratische revolutionairen in 1905, tijdens de revolutionaire opleving in Rusland, bijvoorbeeld "verrast, voorbijgestoken en overdonderd door de onstuimigheid van de beweging, haar nieuwe zijnsvorm, haar creatieve verbeelding ...."

Een voorbeeld van een streven, dat ge- leid werd door verbeelding en inspiratie is het leven van Lev Tolstoj. De bron van zijn kracht kwam uit de diepte van zijn grote persoonlijkheid die hem de moed gaf onverminderd op zoek te gaan naar de waarheid. Zoals Rosa Luxemburg het omschreef in de Leipziger Volkszeitung (1908) "zijn hele leven en werk was tegelijkertijd een rusteloze overdenking van de waarheid in het menselijk leven". Hij was een onderzoeker en strijder, maar verre van een revolutionair social- istic. "Met zijn kunst omvatte hij echter alle menselijke passie, alle zwakheden en gemoedsstemmingen", die hem in staat stelde om, tot zijn laatste adem, te vechten om sociale problemen met open ogen te confronteren ■

Zyart / 15.01.2014

(1) "Louter antikapitalist? Dat zijn we misschien toch niet allemaal!"

Niet het fascisme of rechtspopulisme maar de klasseconfrontatie staat nog steeds centraal

Eind augustus 2013 organiseerde de IKS een ontmoetings- en discussiedag rond de vraag of we geconfronteerd worden met een terugkeer van de jaren 1930? Wat is er gemeenschappelijk tussen beide periodes en wat is er nu juist verschillend? En vooral: waarom?

De directe aanleiding hiertoe waren de vele discussies rond dit thema die sinds de economische dip van 2008 de kop opstaken. Er bestaat enige grond om te denken dat we nu weer terug zijn in de jaren 1930. Het is waar dat we op dit moment geconfronteerd worden met

- de diepste crisis in de geschiedenis van het kapitalisme sinds de jaren 1930;
- een nooit geziene veralgemeende aanval op de lonen, de werkgelegenheid, de pensioenen en andere uitkeringen, zoals men vooral kan vaststellen in Griekenland, Spanje, Portugal;
- moeilijkheden, ja, het failliet van de banken met op de achtergrond het gevaar van een dreigende ineenstorting van het hele financiële systeem;
- een barbaarse ontwikkeling van oorlogen zoals in Centraal Afrika, Mali, Libië, Syrië en imperialistische spanningen in vele regio's overal ter wereld;
- steeds straffere ideologische campagnes, zoals die van extreem-rechts en het populisme, vooral gebaseerd op nationalisme, regionalisme en vreemdelingenhaat;
- een strijdniveau in de centrale landen van het kapitalisme, zoals in Nederland, België, maar vooral in Groot-Brittannië en Duitsland, dat een serieuze teruggang kent, nadat de manifestaties rond de Indignados en Occupy uitgedoofd zijn.

Maar wil dit zeggen dat we de campagnes ter verdediging van de burgerlijke democratie moeten volgen van allerlei ultra-linkse groepen zoals de LSP of de Internationale Socialisten die op hun 'festivals' in 2013 de "strijd tegen de gevaarlijke opkomst van extreemrechts en het nationalisme in Europa, en de anti-fascistische strijd" centraal stelden?

Ook een aantal groepen en individuen, die zich op hun zoektocht bewegen in het gebied tussen een burgerlijk en een proletarisch perspectief, denken dat we te maken hebben met een situatie die vergelijkbaar is met die van de jaren 1930. Een greep:

- "Ik zie grote overeenkomsten met de crisis van de jaren dertig in de vorige eeuw (...) Het gaat hierbij niet om uitwassen van het kapitalisme, maar om de systeemeigen kenmerken van een economische politiek en ideologisch maatschappijtype. Door de val van de voormalige stalinistische Oostbloklanden wist het kapitalisme haar ideologische kredietwaardigheid nog enigszins te prolongeren". (De As 169/170, 2010)
- "De eeuwige terugkeer van fascisme in tijden van crisis. Waarom steekt het fascisme telkens opnieuw de kop op in crisistijd? (Discussieavond "Fascisme kun je niet eten", Basta!, KSU, 10-10-2013)
- "Sinds 2008 verkeert de bevolking van Europa in een crisis die zijn weerga niet kent. In veel Europese landen verpaupert de bevolking in snel tempo. Ook in ons land heeft de crisistoegeslagen. Massale ontslagen in onder andere de bouw en de zorg. Wachtlijsten voor de voedselbank, grote werkloosheid met name onder jongeren, ouderen die geen thuishulp meer krijgen, huisuitzettingen door onbetaalbare huren, studeren straks alleen nog voor de rijken, mensen in overheidsdienst al jaren op de nullijn. Voor al deze

ellende moet een zondebok gevonden worden. (...) Uit de geschiedenis kunnen we leren dat racisme welig kan tieren daar waar de armoede toeneemt. (...) Een vergelijking met de jaren 30 van de vorige eeuw dringt zich op. De haat tegen de joden werd toen ook mede gevoed door de crisis. (Platform Stop Racisme en Uitsluiting, september 2013)

- Dit alles in een economisch en sociaal klimaat van massale werkloosheid, dat inmiddels de toestand van de jaren dertig overstegen heeft en de 'hoogste, en tegelijkertijd meest barbaarse' vorm is van de door het kapitaal gedomineerde vermindering van de arbeidstijd. (Arbeidsduurverkortung in het belang van het kapitaal, Marxistische Studies nr. 101)

Ook enkele deelnemers van de discussiekring Spartacus (Antwerpen) en de AAUG (Utrecht) die aan de discussiedag deelnamen, deelden een aantal van die inzichten.

Ofschoon de huidige situatie inderdaad sterke overeenkomsten vertoont met die van de jaren 1930 is deze toch niet dezelfde. Om het verschil te begrijpen stelde de IKS het concept *historisch perspectief*, ook *historische koers* genaamd, voor. Het is een concept dat de IKS heeft overgeleverd gekregen van één van haar belangrijkste voorgangers: *Bilan* (1). Het is volgens ons het beste instrument om een adequaat antwoord te vinden op de vraag of we geconfronteerd worden met een terugkeer van de jaren 1930 en stond dan ook centraal in de inleiding.

In de discussie zelf werd sterk de nadruk gelegd op welke functie het fascisme bekleedde in de jaren 30 en vandaag en of er wel een automatische link is tussen de verdieping van de economische crisis en het aan de macht komen van extreem rechts. Dit werd bekeken in relatie tot een arbeidersklasse die vandaag, in tegenstelling tot in de jaren 1930, niet verslagen is op wereldschaal, noch fysiek, noch politiek.

De inleiding: het historisch perspectief als concept

De benadering van de IKS van het vraagstuk van de historische koers is gebaseerd op de methode van *Bilan*, wier politieke activiteit in de jaren 1930 werd opgestart na een erkenning dat de nederlaag van de revolutionaire golf 1917-1923 en het begin van de crisis van 1929 een koers naar imperialistische oorlog had geopend. Net zoals Bilan verdedigt de IKS dat het een fundamentele en cruciale taak is van de revolutionaire organisaties de algemene lijnen van de sociale ontwikkeling voor een bepaalde periode aan te geven. Het kapitalisme is geen "economische objectieve fataliteit", maar een sociale verhouding. Deze verhouding bepaalt in grote lijnen de politiek van de bourgeoisie. Juist omdat subjectieve factoren (bewustzijn) niet onmiddellijk en mechanisch bepaald worden door objectieve voorwaarden (o.a. economische omstandigheden) is het zo belangrijk de analyse van de situatie vanuit dit concept te benaderen.

Maken we nu opnieuw de jaren 1930 mee en kondigt zich een veralgemeende oorlog aan of opent er zich een revolutionair perspectief? Dit is een kwestie van groot belang. De dynamische revolutionaire gedachte stelt zich niet tevreden met een 'beetje van dit' en een 'beetje van dat', allemaal door elkaar gehusseld in een sociologisch sausje dat geen enkele richting aangeeft aan de strijd van de klasse. Als marxisme ons alleen een analyse van het verleden zou leveren, om vervolgens te kunnen zeggen 'goed, we zien wel ...', dan zou het van weinig nut zijn. Sociale actie, klassenstrijd, vraagt om

een diepgaand begrip van de elementaire krachten die erin betrokken zijn, ze vraagt om een inzicht in het perspectief. De actie van het proletariaat verschilt al naar gelang zijn bewustzijn van de sociale werkelijkheid, en naar de krachtsverhouding van dat moment tussen proletariaat en bourgeoisie, wel of niet aan de spits van de strijd. Hetzelfde geldt voor de georganiseerde mogelijkheden voor de tussenkomst van revolutionairen in de klasse. De ontwikkeling van het bewustzijn in de klasse verschilt, al is het dan niet op het vlak van haar fundamentele inhoud, dan in ieder geval toch in haar uitdrukking: al naar gelang het antwoord op de vraag: gaan we in de richting van oorlog, of in de richting van een revolutionaire confrontatie!

Dit instrument van de historische koers is voor de revolutionairen van wezenlijk belang omdat ze haar in staat stelt om, tegen alle andere geluiden, vast te stellen dat we op dit moment in geen geval terug zijn in de jaren 1930.

De discussie: over het verschil en overeenkomsten met de jaren dertig

Ook dit jaar was er weer een enthousiaste kern aanwezig om het debat aan te gaan. De meesten kwamen vanuit de ervaringen in de Occupy of uit een discussiegroep en wilden graag hun inzichten uitwisselen en deze confronteren met de visie van de IKS.

In een eerste ronde werden vooral veel frappante kenmerken van de huidige periode opgeworpen, die erop duiden dat er bij velen inderdaad een soort schrik bestaat voor een herhaling van de jaren 30. Naast de hevigheid van de economische crisis—waarbij verschillende deelnemers met vragen kwamen naar de diepere oorzaak ervan—werden de desastreuze gevolgen op ecologisch vlak en de enorme wapenwedloop aangehaald, onder meer door China, Pakistan, India en Rusland. Tegelijkertijd ontstaan er telkens nieuwe onblusbare brandhaarden, zoals in Mali en Syrië. Verder werd ook de vraag opgeworpen of Europa niet stilaan meer centralistisch wordt en of we de rechtse toer opgaan. Hoe moeten wij de opkomst van Gouden Dageraad (Griekenland) en Le Pen (Frankrijk) plaatsen? Moet er vandaag opgeroepen worden tot strijd tegen het fascistisch gevaar? Tenslotte kwam ook de zwakheid en de verdeeldheid van de reacties aan bod. Hoe moeten we deze feiten begrijpen?

Andere vragen die de discussie doorkruisten waren:

- Vinden wij het belangrijk om na te denken over de inschatting van de historische periode?
  - Zijn de vragen die wij stellen nuttig voor onze huidige activiteiten? Geven zij ons een perspectief?
  - Kunnen wij vandaag een oproep doen om een soort nieuwe Indignados of Occupy-beweging te ontwikkelen?
  - Was het verstandig om in de jaren 1930 op te roepen tot revolutie en het oprichten van een 4^e internationale, zoals Trotsky deed (2)?
- Veel vragen konden niet in de discussie worden uitgespit wegens tijdgebrek.

Drie thema's stonden centraal bij de antwoorden:

a. De economische drijfveren en de historische crisis van het kapitalisme;

In de discussie was het voor de meeste deelnemers duidelijk dat de noodzaak van het kapitalisme om te accumuleren en te groeien ten koste gaat van de maatschappelijke noden en het milieu. "Die groei moet stoppen" werd gesteld. Daarop werd geantwoord dat er echter niet wordt geproduceerd voor het lenigen van de behoeften van de mensheid, maar

om de winst op zich. De geproduceerde waren zijn slechts een tussenstadium om van een beginkapitaal uiteindelijk een grotere eindkapitaal te maken. Dat zit in het wezen zelf van het kapitalisme. Er zal pas een eind aan komen als de arbeidersklasse niet langer als subject van uitbuiting en onderdrukking wil fungeren, maar zijn rol opneemt als drager van een toekomstige samenleving die wel gebaseerd is op een productie ter bevrediging van de menselijke behoeften.

b. Het historisch perspectief en welke rol uiterst rechts speelt;

In het tweede luik werd nog eens teruggekomen op de intro en de IKS riep op om een zekere afstand te nemen. Om twee historische periodes te vergelijken kunnen we ons er niet toe beperken enkele elementen uit de ene en de andere periode te halen, hoe belangrijk die ook zijn—zoals de crisis, de opkomst van uiterst-rechts, een zeker succes van xenofobe en racistische thema's, enz. We moeten die elementen terugplaatsen in de context van de dynamiek van de maatschappij en dus ook de krachtsverhouding tussen bourgeoisie en proletariaat.

In de jaren 1930 ondersteunden brede nationale fracties van de heersende klasse, in het bijzonder binnen de grote industriële groepen, het aan de macht komen van de fascistische regimes. In Duitsland waren dit o.a. Siemens, Krupp, Thyssen, Messerschmitt, IG Farben. Zij groepeerde zich in « Konzerns », een fusie van financieel en industrieel kapitaal, die de sleutelsectoren van de oorlogseconomie controleerde. In Italië zijn de fascisten ook gesubsidieerd door de grote Italiaanse patroons zoals Fiat, Ansaldo, Edison. Al snel volgde het geheel van alle industriële en financiële kringen gecentraliseerd binnen de Confindustria of de Bankenassociatie hun voorbeeld. Daar waar nodig werden de fascistische programma's aan de noden van het nationaal kapitaal aangepast en de ongewenste fracties uitgeschakeld. De opkomst van fascistische regimes stemde overeen met de behoeften van het kapitalisme: alle machten binnen de staat moesten worden geconcentreerd, de oorlogseconomie moest worden versneld, de militarisering van de arbeid moest worden doorgevoerd, vooral in de landen die hun deel van de imperialistische koek opeisten.

Vandaag echter zijn de 'economische programma's' van de rechtse of populistische partijen ofwel onbestaand of niet-toepasbaar vanuit het oogpunt van de verdediging van de belangen van de bourgeoisie. Ook op imperialistisch vlak bieden ze geen alternatief. En vooral is er geen sprake van die andere onmisbare voorwaarde voor de vestiging van het fascisme: de voorafgaande fysieke en politieke nederlaag van het proletariaat. Ondanks de moeilijkheden om zich te doen gelden op een uitgesproken klasseterrein, kent de arbeidersklasse vandaag geen beslissende fysieke of politieke nederlaag. We leven niet in een contra-revolutionaire periode.

Om deze redenen is er vandaag geen onmiddellijk gevaar voor de terugkeer van fascistische regimes. De bourgeoisie vandaag gebruikt het zgn fascistische gevaar om de arbeidersklasse achter de verdediging van de burgerlijke democratie, d.w.z. de burgerlijke staat, te mobiliseren.

c. Wie is er aan zet? Wie bepaalt het perspectief? Wat is het alternatief?

Zo kwamen wij op de vraag: is de arbeidersklasse nog wel een revolutionair subject? De IKS stelt dat juist omdat velen niet meer of nog niet zien dat de arbeidersklasse nog steeds het revolutionaire subject is, de kracht die leiding zal geven aan de revolutionaire omwenteling tegen het kapitalisme, er een onderschatting of

miskennen is van het concept van het historisch perspectief voor de analyse van de wereldsituatie.

'Paniek' is een slechte raadgever, want hoewel het waar is dat de arbeidersklasse enigszins aangeslagen en verdeeld is, ligt de oorzaak daarvan niet zozeer bij het feit dat ze hetoddergeen zou zijn, maar omdat zij een pedofoor heeft gekregen door de tientallen jaren aanslepende campagne over de 'dood van het kommunisme'.

De leugen dat stalinisme gelijk staat aan kommunisme heeft een verwoestend effect gehad op zowel de strijdbaarheid als op het perspectief van de proletarische strijd. Het is van het grootste belang, zo werd door de IKS geargumenteed, om de term arbeidersklasse niet louter sociologisch, maar politiek en historisch te stellen. Een krachtsverhouding opbouwen t.o.v. de heersende klasse is een hoogst politieke zaak. De verantwoordelijkheid van de politieke minderheden in de klasse is dan om het klassebewustzijn, die de hefboom is voor de opbouw van een werkelijk alternatief, te helpen ontwikkelen. Velen op de discussie waren het eens dat het onze taak is om de mythe te doorbreken dat er geen 'alternatief' zou bestaan. Verschillende deelnemers zagen deze zoektocht naar alternatieven al tijdens de Indignados en Occupybewegingen. Ook in het opduiken van discussiekringen en studiegroepen rond 'het kapitaal', maar ook in het feit dat er weer zoveel sprake is van 'utopische denkbeelden' in reactie tegen de 'realpolitik' zien zij hiervan bewijzen. (3)

Het theoretische concept van het historisch perspectief is een onmisbaar instrument om de huidige periode in te schatten. In een tijdperk waarin het besef groeit dat de strijd langdurig zal zijn, is dergelijke theoretische overdenking en verdieping een dimensie die de strijd van morgen voorbereidt. Het sterkt ons om in te gaan tegen het blinde en kortzichtige activisme, dat van euforie onmiddellijk vervalt in moedeloosheid of wanhoop wanneer de protestbewegingen tijdelijk terugvallen.

De ontwikkeling van dit inzicht kan ons meer kracht en vastberadenheid geven bij onze deelname in de strijd. Samen met de ontwikkeling van de solidariteit in de strijd is het een belangrijke factor in het herwinnen van het gevoel van de klasse-identiteit en dus van de ontwikkeling van de strijd op klasse terrein. En daaruit kan er zich een zelfvertrouwen ontwikkelen van een klasse, die het historisch project in zich draagt voor de gehele mensheid.

Het feit dat hierover enthousiast kon worden gedebatteerd met de overwegend jongere deelnemers, al zijn ze vandaag nog een kleine minderheid, mag een geslaagd initiatief worden genoemd.

Een uitgebreide leestafel rond het onderwerp en ook rond de IKS-standpunten in het algemeen verschaft de aanwezigen genoeg stof om de discussie verder te zetten ■

Zyart/Lac / 09.02.2014

(1) *Bilan* is het blad van de linkerfractie van de communistische partij van Italië (verscheen 1933-1938). Deze ontstond nadat verschillende kameraden op de vlucht waren voor het Italiaanse fascisme en de partij van Bordiga (met zijn kameraden) als een derlaatsten in 1926 werd uitgesloten uit de Kommunistische Internationale.

(2) Alle analyses van de internationale situatie die *Bilan* maakte - deze van de nationale strijd in de perifere landen, de ontwikkeling van de Duitse macht in Europa, het Volksfront in Frankrijk, de integratie van de USSR op het imperialistische schakbord of de zogenaamde Spaanse Revolutie - waren gebaseerd op de erkenning dat de machtsverhouding aanzienlijk in het nadeel van het proletariaat was geëvolueerd en de bourgeoisie de weg voor een imperialistische slachting effende. Daar tegenover staat de visie van Trotsky, voluntaristisch en idealistisch, die zag toen het moment net geschikt om een 4e internationale op te richten. De inspanningen om een massaorganisatie te verzamelen in zo'n periode kon alleen maar leiden tot opportunisme.

(3) Lees ook het artikel in deze krant dat hier verder op in gaat.

Binnenland	Steun abonnem.	Europa	Air Mail Wereld
INTERNATIONALISME (4 NRS) OF WERELDREVOLUTIE (4NRS)			
6	15	10	15
INTERNATIONALE REVUE (4 NRS)			
13,5	25	13,5	15

Alle prijzen in euros
Verspreidersabonnement
vanaf 2e Internationalisme: Wereldrevolutie : 0,90 per bijkomend nummer
vanaf 2e Internationale Revue : 2,0 per bijkomend nummer.
Verzending onder gesloten omslag
+ 8,5
Vorige jaargangen: 0,50
Ook verkrijgbaar in PDF-formaat per e-mail (=abon.prijs België)

Contacteer rechtstreeks de betrokken afdeling voor de IKS-pers in andere landen
Overschrijving op
rekening 000-3351977-45 van Internationalisme, PB 94, 2600 Berchem/Antwerpen
of girorekening 1693305 ten name van "Wereldrevolutie", Gouda.

Boekhandels die IKS-pers verkopen

- Antwerpen**
  - "Groene Waterman" Wolstraat 7
  - "Dierckxsens" Melkmarkt
- Brussel**
  - "Aden" avenue Bréart 44
  - "Aurora" J.Voldersstraat
- Gent**
  - "De Brug" Phoenixstraat 1
  - "De Brug" Rijkhovelaan 1
  - "International Press Store" Rooigemlaan 501
  - "WALRY" Zwijnaardsesteenweg 6
- Amsterdam**
  - "t Fort van Sjakoo" Jodenbreestr. 24
- Utrecht**
  - "De Rooie Rat" Oude Gracht 65
- Groningen**
  - "Rosa" Folkingedwarsstraat 16A

STEUNFONDS

- Ons bijstaan bij de verdediging van onze ideeën verloopt ook via financiële steun. Van daar dit permanent steunfonds voor onze pers en tussenkomst. In tegenstelling met de organisaties van de bourgeoisie die door de heersende klasse en haar staat subsidies krijgen om de belangen van het kapitaal te verdedigen, leeft de revolutionaire organisatie enkel dankzij de bijdragen van zijn militanten. Uw bijdrage, lezer, is een bewuste politieke daad en uiting van solidariteit en steun bij de verdediging van de revolutionaire ideeën.
- Je kan storten op rekeningnummer 000-3351977-45 tnv. Internationalisme, PB 94, 2600 Berchem of girorekening 1693305 ten name van "Wereldrevolutie", Gouda. of overmaken tijdens een van onze tussenkomsten.

Discussiedag (31.08)	449,00
R te K. (28.09)	50,00
G te A (22.09)	10,00
G te A (01.10)	10,00
G te A (04.11)	10,00
G te A.(02.12)	10,00
G te A.(02.01.14)	10,00
R te K. (13.01.14)	50,00
L te A.(23.01.14)	9,00
G te A.(03.02.14)	10,00
TOTAAL Sept 2013 - Jan 2014	618,00
ALGEMEEN TOTAAL 2014	79,00
ALGEMEEN TOTAAL (NED+BEL) 2013	1656,30

ENGELS/FRANS/SPAANS

Sociale bewegingen in Turkije en Brazilië
De verontwaardiging in het hart van de proletarische dynamiek

- 20e Congres van de IKS
- Balans van het Congres
- Resolutie over de internationale situatie
- Rapport over de imperialistische conflicten

Het kommunisme: het begin van de werkelijke geschiedenis van de mensheid (X)
-Bilan, De Hollandse Linkerzijde en de overgang naar het communisme
-Weerklank van de studie over de overgangperiode (Bilan 46, December-Januari 1938)

NEDERLANDS

19e congres van de IKS
Zich voorbereiden op de klas-
seconfrontaties
19e congres van de IKS
Resolutie over de internatio-
nale situatie

*De mobilisatie van de Ver-
ontwaardigden in Spanje
en haar weerslag in de
wereld*
Een veelbelovende beweging
voor de toekomst

Oriëntatietekst: Vertrouwen
en Solidariteit in de strijd van
het proletariaat (Deel I)
Oriëntatietekst: Vertrouwen
en Solidariteit in de strijd van
het proletariaat (Deel II)

Raadpleeg onze website voor meer informatie of contacteer ons per mail

Klassenstrijd

- China - De strijd wordt steeds heviger
- Discussiecyclus over "Strijdvormen en organisatie": inleiding deel 1. <http://nl.internationalism.org/node/1029>
"Revoluties zijn de locomotieven van de geschiedenis." Een diepgaande maatschappelijke omwenteling gebeurt niet louter 'van bovenaf', maar vraagt de steun en deelname van de massa's 'van onderop'. In de geschiedenis van het kapitalisme kennen we vele momenten van arbeidersstrijd en -verzet tegen allerlei gevolgen van het kapitalistische systeem en zelfs tegen het systeem zelf. In de jaren 2011 en 2012 staken opnieuw protestbewegingen tegen de uitpattingen van het wereldwijde kapitalistische systeem de kop op. Deze wereldwijde bewegingen zijn een schakel geworden in de geschiedenis van de arbeidersstrijd. Die verbondenheid tussen strijdbewegingen uit verleden en heden ligt hem zowel in de inhoud als in de vorm.
- Discussiecyclus over "Strijdvormen en organisatie": inleiding deel 2. <http://nl.internationalism.org/node/1030>
Hoe wordt de klasse zich bewust van zijn revolutionaire aard, van zijn historische rol, als drager van de toekomstige maatschappij? Hoe ontwikkelt een strijd zich eigenlijk? Haar strijd neemt twee gezichten aan: de economische verzetstrijd en de

politieke om de uitbuiting op te heffen. Er is geen tegenstelling tussen de economische strijd en de politisering ervan. Er is ook geen tegenstelling tussen de inzet voor eenmaking van de strijd als klasse en voor de overdenking van de opgedane ervaringen. Zij maken deel uit van dezelfde strijd als klasse. De verscherping van de klassentegenstelling brengt het proletariaat tot bewustzijn, maar de ontwikkeling ervan samen met een klasse-eenheid is geen automatisch of mechanisch proces. Het verloopt heterogeen en ongelijkmatig, zowel in plaats als in ruimte.

Crisis

- Bankencrisis in Cyprus: Een volgende uitdrukking van de historische crisis van het kapitalisme

Andere thema's

- Internationalisme als antwoord op de Koerdische problematiek

Organisatie

- De kwestie van de organisatorische functionering in de IKS (herpublicatie)
- Presentatie van het 20e Internationale Congres van de IKS
- Resolutie over de Internationale Situatie (20e Congres van de IKS)

Wetenschap

- Wetenschap en het marxisme: De nalatenschap van Freud

PUBLICATIES VAN DE IKS - CONTACTADRESSEN

Naam publicatie nooit op envelop vermelden, met uitzondering van Internationalism US

Accion Proletaria (Spanje)

Schrijven naar het adres in Frankrijk of naar espana@internationalism.org.

Communist Internationalist

(in Hindi)
POB 25, NIT,
Faridabad 121 00 Haryana, INDIA

Dünya Devrimi (Turkije)

Schrijven naar het adres in Zwitserland of naar turkiye@internationalism.org

Internacionalismo (Venezuela, Peru, Ecuador)

Schrijven naar het adres in Frankrijk of naar venezuela@internationalism.org.

Internationalism

PO Box 90475
Brooklyn, NY 11209, USA

Internationalisme

PB 94, 2600 Antwerpen, België
Internationell Revolution
IR, Box 21106,
10031 Stockholm, Zweden

Internasyonalismo, (Filipijnen)

Schrijven naar het adres in India of naar philippines@internationalism.org

Revolucion Mundial

Apartado de Correos 15-024,
C.P. 02600
Distrito Federal, Mexico, Mexico
Revolution Internationale

Mail Boxes 153
rue Damrémont, 108
75018 Paris, Frankrijk

Revolução Internacional (Brazilië)

schrijven naar: brasil@internationalism.org.

Rivoluzione Internazionale

CP 469, 80100 Napoli, Italië
Wereldrevolutie
WR, PB 339,

2800 AH GOUDA, Nederland

Weltrevolution (Duitsland)

Schrijven naar het adres in Zwitserland
Weltrevolution

Postfach 2216,
CH-8026 Zürich, Zwitserland

World Revolution

BM Box 869, London WC1N 3XX,
Groot Brittannië

World Revolution (Australië)

Schrijven naar het adres in Groot-Brittanië
of naar: oz@internationalism.org

BROCHURES - BOEKEN

Je kan de publicaties aanschaffen op al onze open activiteiten, in boekhandels of door overschrijving (geef de gewenste publicaties of abonnementen op) op rekening 000-3351977-45 van Internationalisme, PB 94, 2600 Berchem (+2 EUR per brochure verzendkosten) of girorekening 1693305 ten name van "Wereldrevolutie", Gouda.

- Platform en Manifest € 2,50
- Krisis en verval van het kapitalisme € 3,25
- De vakbonden tegen de arbeidersklasse € 1,50
- Natie of klasse? € 1,85
- Kommunistische organisatie en klassenbewustzijn (en/fr) € 2,50
- De Italiaanse Kommunistische Linkerzijde (en/fr) € 10,00
- De Hollands-Duitse Kommunistische Linkerzijde (en/fr) € 18,00
- De Britse Kommunistische Linkerzijde (en) € 7,00

- De Franse Kommunistische Linkerzijde (fr) € 6,00
- De Russische Kommunistische Linkerzijde (en) € 10,00
- De staat in de overgangperiode van kapitalisme naar communisme (en/fr) € 3,00
- Het Trotskisme tegen de arbeidersklasse (fr) € 2,50
- Rusland 1917, het begin van de wereldrevolutie (en/fr) € 2,50
- De Golfoorlog (1991) € 1,25
- Fascisme et démocratie, deux expressions de la dictature du capital (fr) € 4,50

- La terreur stalinienne: un crime du capitalisme, pas du communisme (fr) € 3,00
- Het kommunisme is geen mooi ideaal ..., maar ... € 3,00
- Bundel: ecologie en kapitalisme € 2,00
- Bundel: Rusland 1917, het begin van de wereldrevolutie € 2,50
- Bundel: Het proletariaat tegenover de Belgische staat (1830 tot vandaag) en De sociaal-democratie in de 19e eeuw en de oprichting van de Belgische Werklieden Partij €2,50

INTERNATIONALE KOMMUNISTISCHE STROMING

UTOPIE BRENGT GEEN STRIJD VOORT

De zoektocht naar de waarheid brengt perspectief

In het laatste jaar gaan er steeds meer stemmen op om radicalere eisen te stellen en een oplossing te zoeken in een meer fundamentele omvorming van de maatschappij. De strijdbewegingen van de afgelopen jaren (Occupy, Indignados, enzovoort) hebben duidelijk gemaakt dat gedeeltelijke eisen alleen, eisen op bijzondere terreinen van de maatschappij, wel een uitgangspunt kan zijn voor de strijd, maar als deze geen vervolg krijgen en niet verder ontwikkeld worden door en in de strijd zelf, op een bepaald moment toch vastlopen. Het is de tekst van Sander van de KSU, die dit vraagstuk probeert te beantwoorden.

“Streven naar hervormingen lijkt misschien realistischer, maar toch is het waardevol om te strijden voor een samenleving die volledig is, zoals jij die voor je ziet. Door hervormingen te eisen riskeer je dat je de strijd verzwakt als je eisen eenmaal zijn ingewilligd.” (...) Onderliggende oorzaken (...) zijn gemakkelijk over te nemen door gematigde partijen die vervolgens het verzet inkapselen. Wanneer je echter strijdt voor een totaal andere samenleving (...) dan “kun je daarop verder bouwen, omdat je einddoel van begin af aan een totaal andere samenleving is en zo kun je doorgaan naar datgene wat je daadwerkelijk voor ogen hebt”. (Sander van Lanen; KSU)

En Sander is niet de enige die constateert het stellen van ‘realistische eisen’ de strijd niet verder brengt. Ook andere pleiten voor verdergaande eisen te stellen:

- *“Wie kunst laat vermarkten, schaft immers de belofte op de toekomst af. Want waarachtige kunst is onmaat, mogelijkszin en verbeelding en dat is waar verandering begint. Ook de kunstenaar en cultuurliefhebber moeten, wat betreft cultuurbeleid dan, durven nadenken over radicale verandering.”* (De verbeelding aan de macht! Ook in het cultuurbeleid; 20-09-2013; DeWereldMorgen)
- *“De afgelopen jaren hebben mij geleerd dat vele mensen inmiddels weten dat radicale verandering*

onvermijdelijk is. De sociale, ecologische en economische crises zijn niet op te lossen met ‘business as usual’. Bestaande concepten hebben geleid tot de crises en kunnen niet gebruikt worden om haar op te lossen.” (Martijn Jeroen van der Linden, bedrijfsseconoom, Hoogeveen)

Maar hoe kan je nog radicalere eisen stellen als je al gestreden heb voor de opheffing van het kapitalisme? Enigszins gedesorienteerd, maar niet ontmoedigd en verslagen, trekken de strijdbare makers van de KSU zich terug om de wonden te likken en de lessen te trekken, op zoek naar een andere manier om een grotere bres te slaan in de muur van de kapitalistische staat. Op de website van de Kritische Studenten Utrecht zijn verschillende artikelen verschenen, die een aanzet proberen te geven tot een nieuw strategische concept voor de komende strijd.

Allerlei groeperingen, voornamelijk anarchistische, bewandelen al jarenlang dezelfde platgetrapte paden. De KSU één van de weinige groepen in het politiek milieu waar nog enig leven in zit en de capaciteit lijkt te bezitten om een ander pad te bewandelen, in een poging om uit de impasse te komen, waarin ze, gedeeltelijk door haar eigen activisme, is terechtgekomen. De KSU (Kritische Studenten Utrecht) is een groeping die al een flink aantal jaren bestaat. Ze is geen klassieke actiegroep. Alhoewel niets erop wijst dat er veel discussies plaatsvinden binnen de groep, zijn de deelnemers toch geïnteresseerd in theorie. Regelmatig verschijnen er teksten, meestal overgenomen, die een of ander thema uitdiepen

De groep is vrij heterogeen, heeft geen vast ideologisch concept (anarchistisch, situationistisch, modernistisch, enzovoort) en ontwikkelt voornamelijk activiteiten in het kader van het hoger onderwijs en de wetenschap. Ook al is de kern al enige jaren vrijwel dezelfde gebleven, toch trekt ze regelmatig nieuwe, jonge mensen aan die er, met frisse ideeën, weer wat meer leven in kunnen blazen. Heel recent nog door

de publicatie van enkele bijdragen over een utopistische strategie, die de anti-kapitalistische strijd mogelijk weer enig perspectief kan geven.

- Neem bijvoorbeeld het artikel getiteld: “Ecotopia”, waarin wordt een getracht om, tegen de continue groei-drift en oneindige consumptie waartoe het kapitalistische productiewijze leidt, een utopisch alternatief te schetsen van een maatschappij waarin de natuur centraal staat.
- Een tweede artikel op de site, getiteld: “Realiteit boven dromen en verbeelding?” schrijft: *“Dromen van een betere wereld. Onrealistisch! Onpraktisch! Tijdsverspilling! Gevaarlijk? We zijn de waarde van idealisme vergeten.”*
- In een derde artikel op de site van de KSU, genaamd: “Onpraktisch denken als praktische oplossing?” kan men lezen: *“... anderen kiezen meteen voor het uiteindelijke doel en stellen utopische eisen.” (...)* *“Door het doel breder te stellen zullen meer mensen zich kunnen vinden in het doel (...)* Het lijkt utopisch, maar het is misschien wel de meest praktische aanpak”.

Dat de bovengenoemde drie artikelen niet de behoefte tot uitdrukking brengen van een toevallige groep, maar beantwoord aan een meer algemene behoefte onder de niet-uitbuitende lagen van de maatschappij, blijkt uit het feit erin het afgelopen jaar verschillende boeken zijn verschenen over utopie

- De nieuwe coöperatie tussen realiteit en utopie; Walter Lotens.
- Van crisis naar haalbare Utopie; Jan Bossuy.
- De nieuwe democratie en andere vormen van politiek; Willem Schinkel.

Daarbij is het niet bij gebleven, want verder heeft:

- Konfrontatie een nummer van haar tijdschrift voor een groot deel gewijd aan de kwestie van de utopie.
- Een jaar geleden een serie van drie radiouitzendingen plaatsvonden over utopische gedachte.
- Er onlangs nog een forumdiscussie plaatsgevonden in Leiden over

hetzelfde onderwerp.

Anti-kapitalisme is dus niet genoeg, dat hebben de makers van de KSU inmiddels waarschijnlijk ook wel begrepen. Dat was overigens al eens onderstreept in een eerdere bijdragen op de site van de Kritische Studenten Utrecht. (1) Er moet ook een vooruitzicht zijn, een reëel perspectief op een andere maatschappij. Deze vertegenwoordigt een andere toekomst, vormt een aantrekkingskracht die de huidige strijd richting en inspiratie kan geven. Volgens Willem Schinkel hebben dan ook we meer utopische verbeeldingskracht nodig, want dat vormt juist een middel om boven de *“politiek van het loutere probleemmanagement”* uit te stijgen.

Om het louter anti-kapitalistische karakter van de strijd te overstijgen, leggen sommigen de nadruk op het belang van dromen. Want utopisch denken is de kunst om te dromen van een alternatief. Om onze realiteit te ontstijgen, moeten we inderdaad leren om over de horizon van het kapitalisme kijken en inhoud te geven aan een visie van een alternatieve en betere wereld. Om in gedachten vorm te geven aan een dergelijke toekomst moeten we ons inschrijven in een zeker ideaal, ook al blijft deze gebaseerd op een materiële grondslag. Bevrijd van de noodzaak om een praktische oplossing te bedenken voor de dagelijkse ellende binnen het kapitalisme, ontstaat er ruimte om in onze gedachten een ideale voorstelling te scheppen.

“Verbeelding aan de macht!”, luidde de beroemde leuze van de mei-revolte in 1968. Niet dat de verbeelding voldeende is om een andere maatschappij te realiseren. Maar verbeelding kan een belangrijke functie vervullen. *“We moeten weer durven dromen. Want dromen van een betere wereld, betekent kritisch reflecteren op de huidige. Als je namelijk nadentk over dingen die onmogelijk lijken, wordt je in staat om gesteld buiten de kaders te kunnen denken, ongeacht of je idee wel of niet ‘realistisch’ is.”* (Realiteit boven dromen en verbeelding?)

De culturele component van de stijd tegen het kapitalisme

De strijd tegen het kapitalisme bestaat uit drie componenten:

- de strijd tegen de aanvallen op onze materiële levensvoorwaarden: ons inkomen en op het onderwijs, de gezondheidszorg, de ....
- de strijd om de politieke macht: de vervanging van het systeem van het private eigendom door het gemeenschappelijke eigendom
- de strijd tegen de vervreemding, tegen de vernauwing van ons bewustzijn, tegen de afstomping door de machine-achtige manier van leven als belangrijke aspecten van culturele component van de strijd

Deze derde, culturele component van de strijd kenmerkt zich door fundamentele menselijke eigenschappen, zoals morele verbintenis (de stem van het innerlijke) en artistieke gevoelens (het gevoel voor schoonheid), maar ook door aspecten als de verbeelding, de creativiteit, de intuïtie. *“De verbeelding beschikt over alles; zij beslist over schoonheid, recht en geluk, die alles betekenen in de wereld.”* (Blaise Pascal) De strijd van *“voor het socialisme is niet slechts een kwestie is van brood en boter, maar één culturele beweging ...”*. (Rosa Luxemburg)

In de ogen van Henriëtte Roland Holst kreeg de strijd pas haar betekenis als verstand en intuïtie samenvloeiden. Het ging haar erom te *“luisteren naar de innerlijke stem”*, waarbij *waarachtigheid en meegevoel de twee voornaamste psychische krachten*” zijn. Volgens Henriëtte Roland Holst wordt de wereld door middel van het verstand niet in zijn geheel gekend. De intuïtie, het gevoel, de waarneming en hun synthese in de verbeelding zijn de andere onmisbare componenten (“Communisme en Moraal”)

“Door het doel breder te stellen zullen meer mensen zich kunnen vinden in het doel (....) Het lijkt utopisch ...”

(wordt vervolgd op pagina 5)

- Sinds de Eerste Wereldoorlog is het kapitalisme een maatschappelijk systeem in verval. Het heeft de mensheid tweemaal in een barbaarse cyclus gestort van crisis, wereldoorlog, wederopbouw en nieuwe crisis. In de jaren tachtig is het aan de ultieme fase van dat verval begonnen, de fase van zijn ontbinding. Voor deze onomkeerbare historische neergang bestaat er maar één enkele keuze: socialisme of barbarij, kommunistische wereldrevolutie of vernietiging van de mensheid.
- De Commune van Parijs van 1871 vormde de eerste poging van het proletariaat om die revolutie tot een goed einde te brengen, op een moment waarop de omstandigheden daarvoor nog niet rijp waren. Onder de voorwaarden die werden geschapen door de intrede van het kapitalisme in zijn vervalperiode vormde de Oktoberrevolutie van 1917 in Rusland de eerste stap naar een waarachtige kommunistische wereldrevolutie, temidden van een internationale revolutionaire golf die een eind maakte aan de imperialistische oorlog en die verscheidene jaren voortduurde. De mislukking van die revolutionaire golf, met name in Duitsland in 1919-1923, veroordeelde de revolutie in Rusland tot het isolement en een snelle ontarding. Het stalinisme was niet het product van de Russische revolutie, maar de doodgraver ervan.
- De verstaatste regimes die onder de naam van 'socialistisch' of 'kommunistisch' het licht zagen in de Sovjet-Unie, in de landen van Oost-Europa, in China, Cuba, enzovoort, waren niets anders dan bijzonder wrede vormen van de universele tendens tot staatskapitalisme die eigen is aan de vervalperiode.
- Sinds het begin van de twintigste eeuw zijn alle oorlogen imperialistische oorlogen, in de strijd op leven en dood tussen staten, groot of klein, voor de verovering of het behoud van een plaats in de internationale arena. Deze oorlogen brengen de mensheid op steeds groter schaal niets dan dood en verderf. De arbeidersklasse kan

er enkel op antwoorden met haar internationale solidariteit en de strijd tegen de bourgeoisie in alle landen.

- Alle nationalistische ideologieën over 'nationale onafhankelijkheid', 'zelfbeschikingsrecht der volkeren', of ze nu etnische, historische of religieuze voorwendsels aanvoeren, zijn een waar vergif voor de arbeiders. Door hen op te roepen partij te kiezen voor de een of andere fractie van de bourgeoisie brengen ze de arbeiders ertoe zich tegen elkaar te keren en elkaar uit te moorden voor de ambities en oorlogen van hun uitbuiters.

- In het kapitalisme in verval zijn parlement en verkiezingen een maskerade. Elke oproep om deel te nemen aan het parlementaire circus versterkt enkel de leugen die verkiezingen voorstelt als een werkelijke keuze voor de uitgebuiten. De 'democratie', een bijzonder huichelachtige vorm van burgerlijke heerschappij, verschilt niet fundamenteel van andere vormen van kapitalistische dictatuur zoals stalinisme en fascisme.

- Alle fracties van de bourgeoisie zijn even reactionair. Alle zogenaamde 'arbeiderspartijen', 'socialistische' en 'kommunistische' partijen (de huidige ex-'kommunisten') alsook de 'ultra-linkse' organisaties (trotskisten, maoïsten en ex-maoïsten, officiële anarchisten) vormen de linkerzijde van het politieke apparaat van het kapitaal. Alle tactieken van 'volksfront', 'antifascistisch front' of 'eenheidsfront', waarin de belangen van het proletariaat worden vermengd met die van een fractie van de bourgeoisie, dienen enkel om de strijd van het proletariaat in bedwang te houden en van zijn doel af te leiden.

- Met het verval van het kapitalisme zijn de vakbonden overall omgevormd tot organen van de kapitalistische orde binnen het proletariaat. De organisatievormen van de vakbeweging, zowel de 'officiële' als die van de 'basis', dienen louter om de arbeidersklasse in te kaderen en haar strijd te saboteren.

- Om haar strijd met succes te kunnen voeren moet de

arbeidersklasse haar gevechten verenigen door zelf de uitbreiding en organisatie ervan op zich te nemen, door soevereine algemene vergaderingen en comité's van afgevaardigden die door die vergaderingen gekozen worden en er ieder moment door kunnen worden afgezet.

- Terrorisme is in geen enkel opzicht een strijdmiddel van de arbeidersklasse. Als uiting van maatschappelijke lagen zonder historische toekomst en van de ontbinding van de kleinburgerij, voorzover het al niet rechtstreeks voortspruit uit de oorlogen die de staten voortdurend onderling voeren, vormt het in ieder geval een voedingsbodem voor manipulatie door de bourgeoisie. Omdat het geheime acties van kleine minderheden aanprijst staat het in volslagen tegenspraak tot het klassengeweld dat voortvloeit uit de bewuste en georganiseerde massaactie van het proletariaat.

- De arbeidersklasse is de enige klasse die in staat is de kommunistische revolutie tot een goed einde te brengen. Door haar revolutionaire strijd komt de arbeidersklasse onvermijdelijk in confrontatie met de kapitalistische staat. Om het kapitalisme te vernietigen zal de arbeidersklasse alle staten omver moeten werpen en op wereldschaal de dictatuur van het proletariaat instellen: de internationale macht van de arbeidersraden, waarin heel het proletariaat verenigd is.

- De kommunistische omvorming van de maatschappij door de arbeidersraden betekent noch 'zelfbeheer', noch 'nationalisatie' van de economie. Het communisme vereist de bewuste afschaffing door de arbeidersklasse van de kapitalistische maatschappelijke verhoudingen: loonarbeid, warenproductie, nationale grenzen. Het vereist de opbouw van een wereldgemeenschap waarvan heel de activiteit gericht is op de volle bevrediging van de menselijke behoeften.

- De revolutionaire politieke organisatie vormt de voorhoede van het proletariaat, als actieve factor in het proces van veralgemening van het klassenbe-

wustzijn binnen het proletariaat. Haar rol bestaat niet uit 'het organiseren van de arbeidersklasse' of uit het 'grijpen van de macht' in haar naam, maar uit het actief deelnemen aan de éénmaking van de strijd, aan het in eigen handen nemen ervan door de arbeiders en uit het afbakenen van een revolutionaire politieke oriëntatie voor de strijd van het proletariaat.

ONZE ACTIVITEIT

- De theoretische en politieke verheldering van de doelen en middelen van de strijd van het proletariaat, van de historische en onmiddellijke voorwaarden ervan.

- De georganiseerde, verenigde en gecentraliseerde tussenkomst op internationaal vlak om bij te dragen tot het proces dat leidt naar de revolutionaire actie van de arbeidersklasse.

- De hergroepering van de revolutionairen voor de oprichting van een ware kommunistische wereldpartij, die onmisbaar is voor het proletariaat ter omverwerping van de kapitalistische heerschappij en op weg naar de kommunistische samenleving.

ONZE OORSPRONG

- De standpunten van de revolutionaire organisaties en hun activiteit zijn het product van de voorbije ervaringen van de arbeidersklasse en van de lessen die haar politieke organisaties er sinds haar ontstaan uit hebben getrokken. De I.K.S. beroept zich daarom op de achtereenvolgende bijdragen van de Bond van Kommunisten van Marx en Engels (1847-1852), van de drie Internationales (de Internationale Werklieden Vereniging, 1864-1872, de Socialistische Internationale, 1889-1914, de Kommunistische Internationale, 1919-1928), van de linkerfracties die zich in de jaren 1920-1930 uit de ontaardende Derde Internationale hebben losgemaakt, in het bijzonder de Duitse, Hollandse en Italiaanse Linkerzijde.